

ՐԱՅԵՐԻՄԱ

THE RAHNUMA

Telephone: Ashland 1461

A BI-WEEKLY PAPER

Annual Subscription \$2.50

Published by H. K. Krikorian, 180 Lexington Ave., New York, N. Y.

Entered as second-class matter August 15, 1924, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879

Vol. IX, No. 30, October 1, 1927

Ճիւղ 9, Նո. 30, Հոկտեմբեր 1, 1927

ՊԵՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

ԻՄԱՆԸՆ ՓՕԹԱՍԸ

Գ.

Ախլազ

Միլլէթիւնի շուքիւլիյէն թէպտիլ օլ-մուշ օլան աւալը արասընտա էվվէլէ կիւնահ սալըլան նիչէ Ֆիւլլէր, պու կիւն կիւնահ սալըլմայօր. էվվէլլէրի մուճիպ ի ալ օլան նիչէ Ֆիւլլէր պու կիւն սէրպէսթ իճրա օլունույօր: Նիչէ հագսըզըլը պէօլիւք սալըլըմըլ քիմ-սէլէր հէմ քէնտիլէր իրթիքեապ էտիյօրլար, հէմ էօլլէ եափմայանլարը պուտալա սալըլօրլար: Պու կիւնիւն իման փօթասընտա ախլազի մէպտէլէր օ գատար զիյան վէ թէպէստիւլա մալուզ օլուտ քի, հագս նահագստան, լաիգ օլան լի յագաթսըզտան թէֆրիպ էտիլէմէպ օլուտ: Պու նըն նէթիճէսիւնտէ նիչէլէր շու գարարա կէլմիշ տիւր քի, հագս նահագս ֆարգը, կիւնահ սալահ մէսէլէսի, ֆարգ վէ վիճտան մէսէլէլէրի սուրի շէլլէր տիւր: Ախլազ վէ աթվար պիւր թապըմ վերացական դաիտէլէր իլէ թային օլունմալաճագ, անճագ ճիւմլէ աթվարըմըլ մէնֆաթ վէ սաատէթ իւզէրինէ միւլէսսէս տիւր: Ֆէրաին եափաճաղը շէլ քէնտի սաատէթին վէ մէնֆաթ թընը թէէմին էթմէք տիւր: Հաթթա հէլէթ ի իճթիմաիյէ ախլազի դաիտէլէր աէնիլէն շօլ միւլէլրէտ (վերացեալ) գաղիլէլէր իլէ տէլիլ, իլլա ֆէրտիլրին հայաթընը թէլքիլ էտէն պիւր թաղըմ արգուլար վէ հիսս ի թապիլլէր (ինս-թինքթ) վար քի անլէր իլէ իտարէ օլունմալը

տըր: Պու ինսթիթիւցիլէրին իգնալ իլէ ինսան մէսուտ օլուր, պու հիսս ի թապիլլէրին սէր-պէսթ իգնա էտիլմէսի լաղըմ տըր: Պու հիսս ի թապիլլէր հէմէք, իշմէք, ուլումագ, գազան-մագ, շէհլէթ, էօյրէնմէք վէ սաիլէ տիլլէր: Պունլարըն իգնաընտա աուէմ սաատէթ հիսս է-տէր, վէ եալամտան մագսէտ պու սաատէթի էլտէ էթմէք տիւր: Տօղրու եա եանլըշ, սահիհ եա եալան, լալըգ նալալըգ, պունլար վերացա-կան շէլլէր տիւր. սաատէթ թահսիլինտէ պուն-լար սանի տէրէճէտէն էհէմմիլէթի հաիգ տիւր-լէր: Ատէմին պագաճաղը շէլ սաատէթ էլտէ էթմէք տիւր. տիկէրլէր եանլապիլլէր, սաատէ-թին գըլմէթի թէպտիլ օլմագ, տաիմա էլի տիւր:

Իշթէ ախլազի իման պու կիւնքի փօթա-տան կէշտիլինտէ պու սուրէթի ալըլօր: Սաա-տէթ էն եիւքսէք իսայր տըր. վէ աուէմլէրի պը-լագալըմ քի հէր քէս միւլմէրն մէրթէպէ քէն-տի սաատէթինի թէէմին էթսին:

Պու ֆիլէսֆի նէթիճէսիւնտէ հէր քէս սաա-տէթինի թէէմին էթմէք իշիւն նէ եօլտա օլուր-սա օլսուն սէրվէթ գաղանմաղա չալըլըլօր. էք-մէլինի չըգարմաղա վէ լէզիլ թաամլար վէ իշիլլէրլէ քէլֆինի արթըրմաղա պագըլօր: Էրքէլլէր վէ գատընլար միւսալի հուզուգա մալիք օլուրգլարը հալտա անլէրին նիքեահ ահալ իլէ պիւրիպիլինէ մէրպութ օլմայարագ սեռա-լիմ հիսսիյաթլարընը սէրպէսթճէ իգնա էթմէ-լէրինէ միւսաատէ էտիլմէսիլի թալէպ էտիյօր-լար: Պունըն իշիւն թէզէվվիւճ աղալմագտա վէ թաթիլիգ չօղալմագտա տըր: Իսթիգամէթ վէ սա տագաթ՝ սաատէթի թէէմին էթտիլլէրի տէրէ-ճէտէ գըլմէթի տիլլէր, եօզսա պագէն եալան

վէ վատընը թէպտիւ էթմէք ճախդ տիր: Ախլադ հագգընտա պու էֆքեարըն, պու ֆէլսէֆէնին կիթտիքճէ էհալի արասընտա թամիմ էթտիյինտէ շիւպհէ եօգ տըր:

Լաքին Ախլադի մէպտէլէրին վէ ախլադի իմանըն պու ասըն փօթասը իշինտէ եանըպ զախի օլտըղընը կէօրիւրսէք շու իքի սիւալ նազարը տիգգաթըմըղը ճէլպ էթսէ կէրէք, Ա. Ախլադի իմանմըղ պիւթիւն ճիւրի՞ւֆ մի տիր, անտէ ալթուն վէ խալիս ալթուն իւնսիւր վա՞ր մը, վէ օ նէ՞ տիր: Բ. Պու սաատէթ ֆէլսէֆէնի ֆէրտէլէրի վէ հէյէթ ի իճթիմաիյէյի նէ՞րէյէ կէօթիւրիւյօր:

Եվվէլա. Շու սաատէթ վէ բնագդ (հիսս ի թապիի) մէսէլէսինի էլէ ալալըմ: Հէյ հայվան տա բնագդլար վար: Արըտա պալ եափմաղա, գուշտա ուշմաղա վէ եափրու չըգարմաղա, արսլանտա փարչալամաղա վէ սաիքէ: Պու բընագդլարըն իգնար էլպէթ խօշ տըր վէ հայվանա քէյֆ վէրիւր: Լաքին պու բնագդլար սալթ հայվանա քէյֆ վէրսին տէյու մէվճուտ տէյիլ, օլ հայվանըն հայվանաթ սիսթէմինտէ քէնտի մէվգիինի թուլմագտա անը գուլաղուլլամագ իշիւն օլ բնագդ իշէյօր: Պիր արը՝ էյի արը օլմագ իշիւն վէ պիր ալը՝ էյի ալը օլապիւմէք իշիւն օլ բնագդլարա մալիք տիր: Ատէմտէ տէրնաղդլար վար ըսա, պուշլար անըն տտէմլիյինէ խըտմէթ էթմէք իշիւն մէվճուտ տըրլար: Պիր բնագդ տտէմէ քէյֆ վէրմէքլէ պէրապէր անըն տտէմլիյինի մահվ էտէրսէ օլ բնագդ տտէմէ պիր պէլա օլուր: Բնագդըն իգնաընտան հաբըլ օլան սաատէթ տտէմէ տտէմլիյինին նէմա պուլաճաղը ճիւհէթի խապէր վէրմէյէ խըտմէթ էտէր: Մէսէլէ պիր ֆէրտին քէյֆ տուլմասը տէյիլ, իլա օլ ճինսին նէմասը վէ միւքէմէլ օլմասը տըր: Շու հայտա բնագդըն հասըլ էթտիյի սաատէթտէն եիւքսէք պիր շէյ վար, եանի ֆէրտին վէ ճինսին նէմասը: Պիր շիշպօղադ տտէմ սալթ եէյիպ իշմէքտէն քէյֆ տուլյար վէ պաշգա պիր շէյէ էհէմմիյէթ վէրմէյէրէք օլ սաատէթինտէ գանաաթ էտէր տուրուրսա, պիգ օնա տէրիլ, «Սէն պու եօլտա հագիգի տտէմ օլամագսըն, տտէմլիյինի եիւքսէլտէճէք պաշգա շէյէր տահա վար:» Վէ պէօյլէ տէմէքլէ անա տէմիշ օլույօրըղ «Քէյֆ վէ սաատէթ տէյիլ տիր էն գըլմէթլի շէյ, սէնին տտէմլիյինին նէմա պուլմասը էլգէմ տիր:»

Վէ լաքին տտէմլիյին շարթլարը նէ՞ տիր:

Հագիգի տտէմ օլմագլըղըն պաղը մուսայէն շարթլարը մէպտէլէրի վէ գաիտէլէրի վա՞ր մը: Պիլա շիւհէ: Ձիշէք հայաթընտա, գուշլարըն հայաթընտա, հայվանաթըն հայաթընտա մուսայէն մէպտէլէր վար տա, սալթ տտէմտէ՞ մի եօգ տըր: Աթօմլարտա էլէքթրօնլար ֆիլաի սուրէթտէ իշէյօրլար, հայվանլարըն ճէսէաիւնտէ ճիւղլէրին թէրքիպի ֆիլան թարգտա իշէյօր վէ պուշլարա քիմիափի գաիտէլէր տէյօրըղ: Ատէմին տտէմլիյինտէ պէօյլէ մէպտէլէր վէ շարթլար եօգ մը տըր: Ֆէրտին իլլիտարլարըն իճրտաթընտա, թապիաթա օլան ալաղասընտա, գօնշուլարընա օլան ալաղասընտա տտէմլիյին նէմասընը միւքլին գըլան պէօյլէ զալտէլէր եօգ մը տըր: Ատէմին պիր գաթ մաղաաթընտա նէմասը իշիւն պէօյլէ մէպտէլէր վէ գաիտէլէր վար ըսա, պուշլար աթվար վէ ախլադըն էսասի գաիտէլէրի սալըլըրլար վէ տտէմլիք իշիւն պուշլարա բաղպէթ էթմէք գալուրի տիր:

Էօյլէ իսէ «սաատէթ ֆէլսէֆէնի ֆարպը տօղրու տէյիլ տիր: Ախլադըն էսասը սաատէթ տէյիլ, իլա սաատէթէ գըլմէթ վէրէն տտէմլիք տիր:

Պու էսասի մէպտէլէր տէրք վէ թարիֆ էթմէքտէ տտէմլէր եանըլալիլըլէր, նասըլ քի թապիաթըն գաիտէլէրին թարիֆ էթմէքտէ ալիմլէր նիշէ տէֆա եանըլըրլար, լաքին էսասաարսըլմաղ վէ պաղի տիր, եանի պու ալէմտէ հէյ սընֆ մէվճուտաթ քէնտի թապիաթընը իլհար իշիւն պաղը մէպտէլէրէ վէ գաիտէլէրէ թապի տիր: Գէգալիք տտէմի, տտէմլիյի պաղը մէպտէլէր իլգէրինտէ միւլսէն օլուպ պուշլարըն քէշֆ էաիպ պիլիթիթիյար անլէրէ թապի օլտըղը իշիւն անլէրէ ախլադի մէպտէլէր վէ ախլադի գաիտէլէր տէնիլըր: Վէ իշթէ պու ճիւհէթ ախլաղըն խասս ալթուն գըսմը տըր: Ատէմլիյին էսասընը թէշքիլ էտէն մէպտէլէր վար, վէ հէյ տտէմ քէնտի սաատէթինի պու մէպտէլէրէ կէօրէ իտարէ էյլէմէլի տիր:

Սանիէն. Ատէմլէրի սաատէթ ֆէլսէֆէնի նէ ինանաըրըր իսէք, ֆէրտին վէ հէյէթ ի իճթիմաիյէնին հալը նէ օլուր: Պիր գալմ արասընտա հէյ ֆէրտի գանտըր քի եէյիպ իշմէք արգուլարընը, սեռային հիսսիյաթընը, մալիք օլմագ հըրսընը իսթէաիյի եօլտա իգնա էտէրէք սաատէթինի թէէմին էթմէքտէ եանըլը, եա ալըպ, եա քէօթիւ օլաճաղ պիր շէյ եօգ տըր:

Օլ ղէման օլ գաւմ էօյլէ պիր հալ քէսպ էտէճէք տիր քի, հայվանլարըն հայաթը անա միւրէճ-ճէհ օլաճաղ տըր. չիւնքի հայվանլարտա քը-նազըը թապիաթ իտարէ էտէր, անլէրին հուր-րիյէթի եօզ տըր: Լաքին ատէմտէ անըն իտա-րէսի նիչէ ճիհէթլէրճէ Փէրտին հուրր իրատէ-թինէ թէսլիմ էտիլմիշ տիր:

Իմտի ախլազա վէ վիճտանա օլան իմանը-մըզ փօթատան կէչէր իքէն, տէրխաթըր էտէ-լիմ քի ախլազըն խալիս ալթուն գըսմը ատէմ-լիյին չօլ մէպտէլէրի տիր քի ատէմլիք անճազ անլէր իլէ նէմա պուլուպ թէրազըը էտէճէք տիր:

Ախլազի մէպտէլէրէ սատըզ գալալըմ:
Յ. Գ. Գ.

ԱՐԱՄԸՉՏԱ. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆԼԷՐ

Կէչէն կիւն Պըն. Վ. Գարտաշեան Հ. Յ. Դաշնակցութիւն կուսակցութիւնըն մէվգիինի իյլաճ էյլէմիշ իտի: Պու քէրրէ տէ Հրաչ Եր-ուանդ՝ Ռամկավար Ազատական կուսակցու-թիւն սէրլէվհալը պիր ըրսալէտէ անըն հալ ը հազըը վէ իսթիգալընը թարիֆ էյլէմիշ տիր: Պու իֆատէլէրէ կէօրէ Դաշնակցութիւն պու կիւն Հայաստանտա մէվճուտ օլան հիւքիւմէ-թի՝ էրմէնիսթանըն մէչրու հիւքիւմէթի թա-նըմալըզ քէնտիսինի հազիզի Հայաստան հիւ-քիւմէթի սայըյօր, վէ պու էսաս իւզէրինէ իշ-լէմէք տէ վէ տաիմա չիմտիքի Հայաստան հիւ-քիւմէթիինի մուախէզէ էթմէքտէ տիր: Հրաչ Նրուանդըն իյդաճընա կէօրէ, Ռամկավար կու-սակցութիւն, Հայաստանըն չիմտիքի հիւքիւ-մէթիինի մէչրու պիր հիւքիւմէթ տէյու թանը-յըզ անըն պազը գոսսուրլարընա ըաղմէն անը միւտաֆաա էտէր: Պու ճիհէթտէն Ռամկավար-լարըն մէվգիինի տահա զիյատէ մազուլ կէօ-րիւր իզ: Դաշնակցականլար Հայաստանըն հիւ-քիւմէթ իտարէսինի Սօվիէթ հիւքիւմէթին է-լինէ թէսլիմ էթտիքտէն սօնրա մուվաֆֆազ օլմայան պիր իսեան վէ Փարիզտէ իճթիմա է-տէն պազը Դաշնակցականլարըն քէնտի քէն-տիլէրինի էրմէնիսթանըն մէչրու հիւքիւմէթի տէյու իլան էթմէլէրի պու իտտիալարընը իս-պաթ էտէմէզ: Պու կիւն էրմէնիսթանտաքի հիւքիւմէթին պիր տէրէճէ մէրպուլ օլմասը ա-նըն իտարէլէ հազըընը սազիթ գըլմազ: Պիզճէ տաիլի հէր պիր էրմէնիինի էրմէնիսթանըն չիմ

տիր հիւքիւմէթիինի մէչրու պիր հիւքիւմէթ թանըյըզ անա իշթիրաք ը հիսս կէօսթէրմէսի մուգատտէս վազիֆէսի տիր:

Լաքին տիկէր թարաֆտան Ռամկավար կու-սակցութիւնըն քէնտիսինի պիր քաղաքական կուսակցութիւն թանըյըզ Հայաստան հիւքիւ-մէթիինէ սիյասի ալազատա օլտըղընը թէսալ-վուր էթմէսինի ճաիզ կէօրէմէտիք: Հայաստան տա սաքին օլան էրմէնիլէր եախօտ տիկէր մէմլէքէթլէրտէ սաքին օլուպ տա էրմէնիսթան թէպաիյէթիին հըֆզ էտէն էրմէնիլէր իշիւն էր-մէնիսթանտաքի պիր եա պաչազ կուսակցու-թիւնա ախտ օլմազ թապիի տիր: Սիյասի հա-յաթտա կուսակցութիւն ֆարզընըն պուլուն-մասը զարուրի վէ թէպալարըն պիր կուսակ-ցութիւնա ազա օլմասը մազուլ տըր: Գէղալիք պաչազ մէմլէքէթլէրտէ սիթիզըն օլմուշ օլան Հայլարըն՝ Հայաստանտաքի ֆըրգալարըն պի-րինտէն պիրինէ իշթիրաֆ ը հիսս կէօսթէրմէսի տէ օլապիլիր: Լաքին Հայաստան թէպաասը օլ մայան քիմսէլէրին Հայաստանըն սիյասի ֆըր-գալարընա ազա օլմալարընտա պիզ պիր մանա կէօրմէյօր ըզ:

Պու կիւն Ամէրիգատա իզամէթ էտէն էր-մէնիլէրին պէօյիւք գըսմը Ամէրիգան սիթիզըն, Եունանիսթանտա իզամէթ էտէնլէր Եունան սիթիզընը վէ Սիւրիատաքիլէր Սիւրիա սիթի-զընը օլույօրլար: Իմտի թապիի տիր քի պու եէ-նի մէմլէքէթլէրտէ սիթիզըն եազըլանլար Հա-յաստանըն սիթիզընլարը սայըլամազլար, վէ Հայաստան սիթիզընը օլմայանլար Հայաստա-նըն սիյասի կուսակցութիւնընա ազա օլմազ-լար:

Պու եազընլարտա Նիւ Եօրզըն մէյըըը (չէհր էմինի) Մր. Ուօքըր Իրլանտայը զիյարէթ էյլէտի: Մր. Ուօքըրըն փէտէրի Իրլանտատան հիճրէթ էթմիշ օլտըզը իշիւն Իրլանտալըլար քէնտիինի պիր Իրլանտալը կիպի իսթիգալ վէ թալթիֆ էթտիլէր, քէնտիսի տէ անլէրին պու հիսսիյաթընա սամիմիյէթլէ իճապէթ էյլէտի: Լաքին պու միւնասէպէթտէ Իրլանտա նէսլին-տէն օլտըղընը իֆթիխարլէ զիքը էթմէքիէ պի-րապէր սիյասի ալազալարտան տիգզոթլէ կէ-րի տուրտու: Օ՝ եիւզտէ եիւզ Ամէրիգալը օ-լուպ՝ մէմլէքէթին էն պէօյիւք չէհրինին վուլի-լիյինէ ինթիխապ օլունմուշ վէ հէր սլնի կհո-լինին հիւքիւմէթ վէ մուհապպէթիին ճէլպ էթմիշ օլմազլա պէրապէր Իրլանտա նէսլինտէն օլտը-

ղընը ունութեամբ ալը : Վէ Իրլանտա նէսլինէ վէ Իրլանտա թօփրաղընա գարչը մուհապպէ-թինի հըֆզ էթմէքլէ պէրապէր Իրլանտանըն սիյասիյաթընա գարչմամըլ ալը :

Իմտի Ամէրիկան սիթիզըն օլմուշ օլան էր-մէնիլէր պուռնտան ֆարզլը եափապիլիլէր մի : Պիղիմ գաննըմըղնա պու կիւն տիւնհանըն հէր թարաֆընա տաղըմըլ օլան էրմէնիլէր արա-սընտա սիյասի կուսակցութիւնլարըն թէշքիլ վէ տէվամընա լուզում գալմամըլ ալը : Անլէր պու լուստուգլարը տիյարլարըն սիթիզընլըղըն գա-պուլ էթտիքնէ պու եէնի վաթանլարընըն սի-յասի հայաթընա գարչմաղա մէհպուլ տըր-լար : Պիր ատէմ իքի հիւքիւմէթէ սիթիզըն օլա-մաղ : Պիր էրմէնի կուսակցութիւնըն քէնտի քէնտինի պիւթիւն Հայաստանըն մէշու հիւ-քիւմէթի սայմասը պօշ պիւր խայալ օլտըղը կի-պի, պաշգա պիւր կուսակցութիւնիւն Հայաս-տանըն պիւր սիյասի ֆըրգասը մազամընտա օլ հիւքիւմէթ իշիւն փրօկրամ եափմասը մանասըղ պիւր թէշգպպիւս տիւր :

Պու կիւն միլլէթիմիղին շու տաղըմըլ փէ-րաքէնտէ հալինտէ եաշայաճաղը իքի հայաթ վար տըր, պիւրի սիյասի, տիկէրի նէսլի : Հէր նէրտէ պուլուռնաղ օրատա պիւր սիյասի հայա-թըմըլ օլաճաղ : Մուհաֆաղա էտէճէք հուզուղ լարըմըլ վար, իսթիֆատէ էտէճէք իմթիյաղ-լարըմըլ վար, գօնշուլարըմըլ վար, հիւքիւմէթ իտարէսի վար : Պիւնաէն ալէյհ սիյասի հայա-թըմըլ իշինտէ եաշաղըմըլ միլլէթ վէ հիւ-քիւմէթին հայաթը իլէ իմթիղաճ էթմէլի տիւր : Ամէրիկատա հազիգի Ամէրիկալը, Եուռնանիա-թանտա հազիգի Եուռնանի, Սիւրիատա հազիգի Սիւրիալը օլմալը իղ :

Լաքին պուրալարտա եաշայաճաղ պիւր տէ նէսլի հայաթըմըլ վար, անը ունութեամբայաճա-ղըղ : Էրմէնիլիլիմիղի վէ էրմէնիլիլիմիղի վէ էր-մէնիլիլիմիղի եաշայան միլլէթիմիղի ունութե-մայաճաղըղ :

Պու կիւն պիղիմ իշիւն էն մուհիմ սիւալ շու տըր — Պու եէնի վաթանլարտա նէսլիմիղի, աալ վաթանըմըլ վէ էրմէնիլիլիմիղի հըֆզ է-տէպիլմէնին էն միւհասիւր եօլու նէ տիւր : Էկէր թէշքիլաթլար եափաճաղ իսէք, պու նօգթա ի նազարտան եափմալը իղ : Էկէր արամըղտա թէ-սալվուլար վէ իտէալար սաղլայաճաղ իսէք, պու նօգթա ի նազարտան իշլէմէլի իղ : Էկէր

փարալարըմըլ վէրէճէք իսէք, պու ուզուրա սարֆ էթմէլի իղ :

Վէ նէ իշիւն :

Ձիւնքի պիղ հայաթըմըլ օ նէսլտէն ալ-մըլ իղ :

Ձիւնքի պիղտէ պու կիւն իշէ եարար նէ խասիլէթլէր վար իսէ օլ նէսլտէն ալմըլ իղ :

Ձիւնքի պու նէսլին թարիի, պու նէսլին գահրամանլարը, պու նէսլին տիւնի, պու նէս-լին իմանը պիղիմ իշիւն հալա իլհամ մէնպալա-րը տըրլար :

Ձիւնքի պաշգա եէրլէրտէ վէ Հայաստան-տա պու կիւն միւզայաղա չէքէնլէր պիղիմ պի-րատէր վէ հէմշիւրէլէրիմիղ տիւրլէր :

Պու կիւնքի կուսակցութիւնլար սիյասի ճի-հէթէ հէմմիլէթ վէրմէքլէ սէֆիլնէյի եանըլ ճիհէթէ սիւրիւյօրլար : Պու հարէքէթլէր միլ-լէթ արասընտա իսթիլաֆ վէ աճը տույուլար հասըլ էթմէքլէ պէրապէր արասընտա սաքին օլ-տըղըմըլ գալմալարըն նէֆրէթիլին պիղիմ ալէյ-հիմիղտէ թահրիք էտիյօրլար : Հայկական սի-յասի կուսակցութիւնլարա պիղ զուրպէթտէ պուլուռնանլարա լուզում եօղ տըր : Շիմտի լա-ղըմ օլան շէյլէր շուլար տըր —

1. Միլլէթին մօրալըն եանի ճէսարէթիլի եիւքսէք սաղլամաղ : Անը փէյուս վէ մէֆթուր օլմաղա պրաղմամաղ :

2. Շու տաղըմըլ օլան միլլէթտաշլարըմ-ղա գարչը մուհապպէթ վէ իշթիւրաքը հիսս պէս լէմէք :

3. Միլլէթի պինա էտէճէք ազլի վէ տիւա-ղի մէպտէլէրի թամիմ էթմէք :

4. Հազիգի պիւր իթթիհատ հասըլ էթմէք :

Պու ճիհէթլէրտէ եափաճաղ նէ չօղ իշլէր վար :

Սաղլամ պիւր քիթապէթ մէյտանա կէլմէլի, մէքթէպլէրիմիղ հէր թարաֆտա իլէրի կէօթիւ-րիւմէլի : Կիւնլէրին խուսուսա եէնի նէսլին թէրազըընա վէ աղգային հիսսիյաթլարընը թէշվիգէ եօլար տիւշիւնիւմէլի, էմնի-յէթլի իտարէլէր ալթընտա պէօյիւք մէպլաղ-լար թէտարիք էտիլմէլի, քիլիսէճէ պէլի իս-լահաթլար իճրա էտիլմէլի, միւմքին օլան հէր տարիէտէ գործակցութիւն օլմալը :

Իմտի սիյասի կուսակցութիւնլարը թէշ-վիղ վէ թէշվիճ էթմէքտէն իսէ պէօյլէ պիւր կաղմակերպութիւն մէյտանա կէթիւմէյէ չա-լըմաղ կէրէք իղ : Թ. Գ. Գ.

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

ՆԷՖՍԻ ՓԱՔԼԵՑԷՆ ԻԻՄԻՏ

Հէր ատէմ քէնտի իւմիտինէ կէօրէ պիր ա-
տէմ տիր. անա կէօրէ եաշար, վէ անա կէօրէ
պէօյիւր: Պիր ատէմի գալպինտէ թաշմագտա
օլտուղու իւմիտին պի էսաս օլտուղունա գան-
աւը վէ տէր հալ օ իշլէմէքտէ օլտըղը իշի թէրք
էտէճէք տիր: Տիւնեանըն թէրագըրընըն էն
գուվէթլի վասիթալարընտան պիրի իւմիտ
տիր: Չիֆթճի, միւթէրի, մուալլիմ, թիւճ-
ճար, պանքէր, եօճու, հէփ պուլարըն՝ սէվզ
վէ իտարէ էյլէյէն մօթօր իւմիտ տիր: Միւմին
իշիւն տէ պու սահիւ տիր: Յովհաննէս Առաք-
եալ. «Պագընըզ փէտէր պիղէ նէ կէօնէ մուհապ
պէթ իհասն էյլէմիշ տիր քի էվլատ ուլլաճ թէս
միյէ օլունալըմ... վէ շիմտի էվլատ ուլլաճըզ
... վէ էնճամ իպն ուլլաճա միւշապիւն օլա-
ճաղըզ» տէտիքտէն սօնրա «Հէր քիմին անտէ
պէօյլէ իւմիտի վար իսէ անըն օլտուղու միսիւ-
լու քէնտի նէֆսինի փաքլէր» տէմիշ տիր: Պէլ-
քի պալէտէ մէզքէր սէօղլէրտէ պիր թէնագիւս
կէօրիւլիւր, եանի «Ալլաճ պիղի էվլատ ուլլաճ
թէսմիյէ էյլէտի, վէ շիմտի էվլատ ուլլաճ ըզ,
վէ նէ օլաճաղըմըզ տաճա իզհար օլունմատը իսէ
տէ էնճամ անա միւշապիւն օլաճաղըմըզ պիլի-
րիզ»:

Պու այէթ իսթրըմա ինկիլիզ գրալիշասը
Վիթթօրիայը կէթիւրիւր. Օ՝ քիւշիւք սիննիտէ,
Տ եաշընտա իքէն փէտէրի էօլտիւլիւ իշիւն ին-
կիլիզ թախթը քէնտինէ գալտը: Լաքին սինն ի
պիլուղա էրմէյինճէ թախթա օթուրամագ իտի:
Լաքին օ Տտէն 18 սիննինէ գատար գրալիշայա
եաղըլան պիր հայաթ եաշայըպ քէնտի նէֆսի-
նի պիր չօգ նալայըպ շէյլէրտէն հըֆղ էյլէտի:
Միւմին տախի էվլատ Ուլլաճ իսէ տէ թա իպն
Ուլլաճա միւշապիւն օլաճաղը վաղթատէք քէն-
տի նէֆսինի փաք հըֆղ էտէր: Ատէմտէ իւմի-
տին իշի աշըզ տըր, իւմիտ սահիպինին տէրու-
նինտէ պիր նշանկեաճ մէյտանա կէթիւրիպ անա
եէթիւլէյէ անը սէվզ էտէր: Կիւճիւլք վաղթըն-
տա ճէսարէթ վէրիւր, թահրիք՝ թէշվիզ վէ թագ
վիլէ էտէր: Ատէմ նէ օլմաղը իւմիտ էտիյօր ի-
սէ կիւն պէ կիւն անը օլմաղա սայ էտէր, վէ էն-
ճամ օլուր: Միւսավի գապիլիյէթ վէ իմթի-
յազա մալիք իքի կէնճ իսայալ էյլէ, լաքին Ֆարզ
էթ քի անլէրտէն պիրինին պէօյիւք պիր իշ եա-

փաճաղընա գալի իւմիտի վար, օլ պիրինին եօգ
տըր: Պունլարը պիր սէնէ սօնրա կէօրտիւլիւն-
տէ արալարընտա պէօյիւք պիր Ֆարզ կէօրէճէք
սին, եանի պիրի թէրագըրի էթմիշ իքէն օլ պիրի
թէտէննի էթմիշ տիր: Այնի իլլէթէ միւլթէլա
իքի իսասթա, պիրինին գալպինէ իւմիտ գօյ
100տէ 95 սաղալըր: Իւմիտի օլմայան իսէ էօ-
լիւր: Այնի տէրէճէ եօրուլմուշ իքի եօլմու պի-
րինին գալպինէ իւմիտ գօյ, իւմիտի օլմայան
մէֆթուր օլուպ տիւշտիւլիւ սըրատա, օլ պիրի
մահալ ը մագսաւտունա եէթիշիւր: Պինլէրճէ
մուհիմ շէյլէր իւմիտ իլէ պաշլանան վէ հատ-
սըզ էմէք վէ զայրէթ նէթիճէսի օլան շէյլէր
տիրլէր:

Իւմիտ սահիպինի լահաթ տուրտուրմայըպ չա-
պալանտըրըր: Առաքեալ «Հէր քիմին անտէ
պէօյլէ իւմիտիւ վար իսէ քէնտի նէֆսինի փաք-
լէր» տէյօր իսէ օ տէմէք իսթէր քի էվլատ ուլ-
լաճ օլմաղա իւմիտ էտէն քիմսէ քէնտի նէֆսի-
նի իւմիտինէ մուխալիֆ կէօրտիւլիւ հէր շէյ-
տէն կէրի թուլթար: Միւմինլէր սալթ գալպի-
րինտէ օլան իւմիտի սաղլամագլէ իքթիֆա էթ-
մէյիպ թաշտըզլարը իւմիտէ կէօրէ քէնտի
քէնտիլէրինի հաղըրլամագա սայ ու զայրէթ է-
տէրլէր: Պօղոս Առաքեալ միւմիւնլէր արասըն-
տա եիւքսէք իւմիտ սահիպի պիր քիմսէ իտի,
եինէ տէ միւմաիլէյա նէֆսինի փաքլէմէք ի-
շիւն ճէստինէ ճէֆա վէրիպ անը գուլուղա
չէքէրտի: Նէֆսինի պիղգաթ քէնտի փաքլայա-
ճաղ կիպի չապալատը: Էնճամ «Օ արթըզ պէն
եաշամայօրում, Գրիստոս եաշայօր», եինէ
«Պանա եաշամագ Գրիստոս վէ էօլմէք քեա
տըր» տէտի վէ նիհայէթ «Պանա պէնպէր օլու-
նուզ, գիրա պէն Գրիստոսա պէնպէր օլտում» տէ
յէ պիլտի: Վէ էօմրիւնիւն սօնունա տօղըու պիր
վաղըթտա, արթըզ իւմիտի կէօրիւլէ թէպտիլ
օլմուշ կիպի պիր կէօնէ թէրէտտիւտ կէօսթէր-
մէյէրէք, «Արթըզ պէնիմ ինթիպալըմըն վաղ-
թը կէլմիշ տիր, էյի ճիհատը պիթիւրտիմ, սէ-
ֆէրի թէմամ էտիպ իմանը հըֆղ էյլէտիմ, ար-
թըզ պէնիմ իշիւն սալաճ թաճը հաղըր տըր»
տէտի: Հէր հանկը միւսապագայա իւմիտի օ-
լանլար կիրէր: Հէր նէվի գաֆէր վէ զալէպէ իւ-
միտ նէթիճէսի տիր: Պիղիմ իմթիսալ էտէճէ-
յիմիզ գաթ, էօրնէք վէ նշանկեաճըմըզ Յիսուս
տըր: Էյէր էնճամ անը եիւզ պէ եիւզ կէօրիւպ
նիհայէթ անա միւշապիւն օլմաղը իւմիտ էտի-
յօր իսէք, անըն փաք օլտուղու կիպի պիղ տէ

նէֆսիմիդի փաքլամայա սայ էթմէք կէրէյիդ : Իւմիտիմիդ տալէթիմիդէ միւթէնասըպ օլտուն : Օլ զէման հիշ պիր վէճհլէ մէֆթուր օլմայա-
ճաղըզ, «Ձիրա սալիհին թարիդի իշրադ էտէն նուր կիպի տիր, քի թամ կիւն օլունճայա տէկին թէզայիւտ էտիպ զիյա վէրիր» :

Հ. ԿԵՕՎԳԱԼԱՅՃԵԱՆ

Տիֆէյքըր

ՀԱՅԱԹՏԱ ԹԵՀԼԻԲԷԼԵՐ

Էվվէլա, իհումալիյէթ թէհլիքէսի վար տըր : Պիղիմ հիւքսէք իտէպլարըմըզա սըզը սըզը սա-
րըմազ, իշի կէվչէտիրսէք, հայաթըմըզըն պիւհրան սասաթը կէլտիյինտէ պիդ Փարզընտա օլմայըզ : Կէրէք քէնտի շախսըմըզա, կէրէք մէլէքիւթուլլահա օլան ալաղամըզա թարթը-
լըրըզ վէ նօգսան պուլունուր ըզ :

Տիկէր պիր թէհլիքէ մուլաֆֆադիյէթի-
միզտէ տիր : Պիդ արզու էթտիյիմիդ մէնդիլէ եէթիշտիյիմիդի տիւշիւնիւպ պիզայտ օլուր ի-
սէք, քէնտի քէնտիմիդի քեաֆի վէ իօտպին օ-
լան պիր հալա տիւշէրիդ : Միւշքիւլաթտա մու-
վաֆֆադ օլան նիշէ քիմսէլէր մուվաֆֆադի-
յէթտէ խարապ օլմուշլար տըր :

Պաշդա պիր թէհլիքէ էմնիյէթէ սատըզ պուլունումամագտա տըր : Էմնիյէթէ խայըն պու-
լունան քիմսէ սատըզ տօսթլար պուլամազ : Պէօյլէ պիրինին հափտըլը հայաթ պինասը չի-
րիւք տիր : Պիր կիւն օլ պինա քէնտիսինին պա-
շընա չէօքէճէք տիր : Ախլադի գախտէլէր խա-
թըր կէօնիւլ թանըմաղլար :

Պիր թէհլիքէ տէ շուրատա տըր, ատէմ քէն տի նուրունա կէօրէ հիւքս օլունամաղըն ունու-
տըր : Պէօյիւք իմթիյաղլար վէ պէօյիւք ֆուր-
սաթլար՝ պէօյիւք տիզգաթ թալէպ էտէրլէր : «Գիմէ քի չօզ վէրիլմիշ իսէ անտէն չօզ թա-
լէպ օլունամազ տըր» : Պէօյիւք ֆուրսաթլարը զայ էտէր իսէն, օլ ֆուրսաթլար պիր տահա է-
լինէ կէշմէզ : Վաղիֆէ կիւն պիր շէյ տիր : Ալ-
լահ պիզի պիր վաղիֆէ պաշընա տալէթ էտէր-
սէ, անա մուղայիր օլան հէր շէյէ մուլալիֆ օլմաղըլըմըզ իճապ էտէր :

«Իմտի ույանըզ տուրունուզ, զիրա էֆէն-
տինիդին կէլէճէյի սասաթը պիւլմէզ սինիդ :»

Հէնրի Չըրշ Բիւնկիւն պիւլ վաղընտան

ՀԱԳԻԳԻ ՀԻԼՄԻՑԷԹ

Քրիստոսըն պիզտէն թալէպ էթտիյի հիւ-
միյէթ խըմպըլըզ տէյիլ տիր : Բուհնա ֆազիր օլմազ միսկինլիք տէյիլ տիր : Հալիմ օլմազ տա-
լէմ իտարէսինտէ սէնին հազիգի մէվգիլինի թա-
նըմազ տըր : Սէն մէրպուլ օլան պիր վարըզ սըն : Պու կիւն սէն պիրատէրլէրինին արասըն-
տա հէր նէ գատար հիւքսէք պիր մէվգի թութ-
սան պու հալ իշիւն սէնտէն խարիճտէ պուլու-
նան պիր չօզ դուվվէթլէրին հարտըմընա մին-
նէթտարսըն : Խուսուսա Ալլահ անլէրի սէնին իշիւն թէտարիք էլէմիշ տիր : Իմտի պու հազի-
գաթը տէրիսաթըր էտիպ սէնին հազիգի մէվ-
գիլինի թանըրսան հազիգաթէն հալիմ սին : Քէն-
տինի սէն քէնտինէ քեաֆի վէ տիկէրլէրին խըտ մէթինի ալամազ պիր մէրքէզ թանըմայըզ տա սէնին տահա հիւքսէք պիր Մէնպաա մէրպուլ օլտուղունը հիսս էտէր վէ օլ Մէնպաաան հէր կիւն պէրէքէթ ալըպ անլէրի էթրաֆընտաքի-
լէրէ սաշարսան, բուհնա ֆազիր օլմուշ օլուր սըն : Լաքին Մէլէքիւթուլլահը թէվէրրիւս է-
տէրսին : Պրանսա ճիւմհիւրիյէթինին ըէիսլէ-
րինտէն Միւսիւ Ֆաուր պիր տապպաղ իտի : Սայ ու իզտամ իլէ թէրադըր էտիպ հաշմէթլիւ Ֆը-
յանսայա ըէիս ինթիխապ օլունտու : Լաքին օ էսքի տապպաղ էլպիսէսինի պիր տօլապտա հըֆօզ էտէրէք, անտէն տաիմա քէնտինին օլ ֆա-
զիր վէ ամլէլէ հալինի զիքըր էտէր իտի : Պօպուր-
լանմազ, Լաքին հալիմ պուլունուր իտի :

Բապըլըմըզ տէյօր, «Պէնտէն էօյրէնինիլ, չիւնքի հալիմ վէ գալպէն միւթէվաղը իմ :» Քը-
րիստոսըն հայաթընըն սըրըր անըն ֆէտէրէ օ-
լան ալադասըն տաիմա ֆիքրինտէ հըֆօզ էթ-
մէսինտէ իտի :

ՍՈՒԽԱՊԷՐԱԹ

ԻԼԼԷԹԼԷՐԻՄԻՁ

Պազը իզլիմլէրէ հա ինսանլարըն պապը ճինսինէ աիտ ֆիզիգի իլլէթլէր օլտուղու կի-
պի ախլադի խասթաղըլար տաիսի կէօրիւնիւր քի ֆարզը ճինս վէ միլլէթլէրտէ ֆարզըր սու-
րէթտէ զահիր օլույօր : Պիր միլլէթտէ պիր նէվ գաիֆլիդ պաշգասընտա պաշդա չէշտի գուլ-
վէթլի հա զաիֆ, ազ վէ չօզ օլույօր : Մէսէլա

եալանճըլըզ, զալիմլիք, գարարսըզըզ, հիւլէ-
քեարլըզ, խըրսըզըզ, հասէտ, թամա կիպի
ախլազի իլլէթլէր իսթիսնալարը պիր թարաֆ
հաէրէք հէր միլլէթսէ աշնի չօգլուզտա եա շիթ
տէթտէ տէյիլ տիր:

Մագսէտիմիզ ումոււմ միլլէթլէրէ մախսուս
իլլէթլէրի միլթալաա էթմէք օլմայըզ անճագ
պիզէ միլլէթիմիզէ ախտ եախստ պիզտէ գիյա-
տէ ճարի օլանլարը կէօզ էօնիւնէ կէթիթմէք
տիր: Պու հէր նէ գատար աճըլը պիր թէշէպ-
պիւս իսէ տէ մուզատտէս պիր ֆարզ տըր:

Պիզ նէ գատար կիզլէսէք վէ գափաթմայա
չալըչագ ալէմ ազ չօգ անլամըլ տըր քի պիզտէ
ղանձալըզ իլլէթի տահա գիյատէ եէր պուլ-
մուլ տըր: Գապուլ էթմէլի իզ քի Համիտ գէ-
մանընտա էն չօգ զամմազլար Հայլար արասըն-
տա պուլուսուր իտի: Թէշէսիլ օլուսուր քի թա
րիսիմիզ պու պապտէ թէմիզ տէյիլ տիր: Մի-
նաու Զիրազըն Կոչնահտա եազտըզ պիր պէնտ
պու հալին փէք պէլիզ շահիտի իտի: Վափօրտա
պիր լամպա խըրսըզլամագ իշիւն պիր Բոււմ է-
ֆէշտիյէ թէքլիֆ օլուսուրգտա, «Մա էլմէմ-
նունիյէ եափար իտիմ, լաքին էթրաֆըմտա
Հայլար վար տըր՝ կիտիպ խապէր վէրիւրլէր»
ձէվապընը վէրմիշ իտի: Պու չիրքին, վէ մէք-
րուհ իլլէթ հէր նէրէյէ կիթսէք պիզլիմլէ պէ-
րապէր կիտիյօր: Եունանիսթանտա, Սիւրիա-
տա, Էլբօփատա վէ Ամէրիգատա, աշնի շէքլէր
տէ պաշ կէօսթէրիյօր: Ամէրիգայա շիմտի տօզ-
րու Եօլտա կիրմէք միլմքինսիզ տիր, չայէտ
պաղըլար պիր տօլամպաճ Եօլ իլէ իշէրի կիրիպ
քէնտիլէրինի վէ կէրիտէ գալան ֆամիլեալա-
րընը գուրթարմազա մուվաֆֆագ օլսալար պի
լէ պիր Հայ կիտիպ խապէր վէրիյօր: Պունտան
տահա գապիհ վէ շէնի պիր իլլէթ խայալ է-
տէմէյօրըմ: Հարպըն մէշագգաթլարընըն էն
տէհշէթլիսինի շէքմիշ, փէտէրի գաթլ օլուն-
մուլ ախլէսի փէրուշան օլմուլ պիր կէնճ, եա-
պընտա գաշագ պիր Եօլ իլէ Ամէրիգայա կիր-
միշ ալընըն թէրի իլէ կէրիտէ գալան ախլէյէ
Եարտըմ էտիյօր իմիշ: Կիզլի փօլիսլէր օլտու-
ղու եէրտէ կէլիպ իսմի իլէ արամըլար: Պիր
Հայ խապէր վէրմիշ տէյու անլաշըլըյօր:

Միլլի իլլէթլէրիմիզտէն պիրի տէ իթթի-
ֆագսըզըզ տըր: Ֆրանսըզլար տէրլէր քի «Պիր
էրմէնի օն Ֆրանսըզ տէյէր, օն էրմէնի հիշ պիր
շէյ տէյմէք»: Պիզտէ շախսիյէթլէր օ տէրէճէ
գուվէթլի տիր քի անլէրի պիր աջայա կէթիւր-

մէք պիր թէշէրլաթա եա գուվէթէ րապթ էթ-
մէք միլմքինսիզ կիպի տիր: Պէօյլէ պիր միլ-
լէթ անճագ պէօյիւք պիր նուֆուզըն ալթընտա
իտարէ օլունապիլի իտի, մա էթթէհասիլֆ
պու գուվէթ վէ սէլահիյէթ պիզտէ Եօզ տըր:
Միլլի վէ քիլիսէ թէշէրլաթը վէ իշխանութիւն-
լարըմըզ մանէվի գուվէթտէն պաշագ պիր շէ-
յէ մայիք օլմասըզընտան հէր կէօնիլ Իսթէյէն
վէ ազլը էսէն օնու պօզապիլի: Պու հալ թի-
ճարէթ ալէմինտէ, ախլէ հայաթընտա, քիլիսէ
իտարէլէրինտէ, միլլի թէշէրլաթլարտա օ գա-
տար պէլիզ կէօրիւնիւյօր քի ատէթա միլլի պիր
պէլա օլմուլ տըր: Պու սէպէպտէն տիր քի Էֆ-
սէրիյէթ տէնիլէն եէկեանէ իսթինատեհանըմըզ
տախի Երզըլմըզ վէ թէշէսիւրսիզ հալա կէլմիշ
տիր: Վագթըլա Սուլթան Մահմուտա խապէր
վէրիւրլէր քի էրմէնիլէր Պէյլիք իսթէյօր: Սուլ-
թան զազապլանըզ Գազէզ ամիրայը չաղըրըր
վէ «Պու խապէր սահիհ մի» ալյու սօրար: Գա-
զէզ Յարուլթիւն՝ «Էվլէթ փատիշահըմ, սահիհ
տիր, լաքին պէյ օլաճագ օ գատար չօգ տըր քի
հանկըսըն Եափաճաղըմըզ պիլէմէյօրըզ» ձէ-
վապ վէրիւր: Հագիգաթլէն պիզտէ օ գատար պէյ
վէ փատիշահ վար քի պիր պիրլինի պօզմալա հա
ղըր տըրլար վէ պիզտէ օլմայան քիմսէ միլլէ
թի իհա ետէճէք օլսա պիլէ օնու մահվ էթմէ-
յէ հազըր իզ: Ամէրիգանըն 120 միլիօնը, Պրի-
թանիա Իմփէրաթօրլուզընուս 400 միլիօնը գա
նունա վէ նէ գատար տա ազ օլսա էքսէրիյէթէ
թապի օլուրլար: Պիզտէ պիր փարթիին Եա
պիր շախսըն պիլէ խօշընա կէլմէյէն պիր մէսէ-
լէ Եա գարար էն շիտտէթլի մուզալէմէթէ տիւ-
չար օլուր:

Տիկէր վէ պէլքի տէ էն չիրքին իլլէթիմիզ
մուխալիֆէթի ատալէթ վէ հագարէթ իլէ գար-
շըլամագ ատէթիմիզ տիր: Շէրի վէ նամուսլու
մուխալիֆէթ պիզտէ սայքի միլմքինսիզ օլմագ-
տա տըր: Պիզէ հագգ վէրմէյէն, պիզլիմ կիպի
տիւշիւնմէյէն, Եա պիզլիմ իսթէտիյիմիզ մէսլէ-
քի թագիպ էթմէյէն ֆէրտ օլտուն, հիյէթ օլտուն
էն շէտիտ էն մէզմոււմ հագարէթլէրէ հէտէֆ օ-
լուր: Անլէրէ ալշագ, խաին, պուտայա, տալ-
գալուզ, մատնիշ վէ գաւաճան լուղէթլէրինի
հէման Եափըլտըրըր իզ: Պու Եօլտա հիւճմէր
գալիֆլէրին վէ ատիլէրին սիլահը տըր, շէրի
նամուսլու Եօլլար իլէ քէնտի իտտիասըն Եէօ-
րիւտէմէյէն հէման պու քիրլի սիլահա սարը-
լըր, հագարէթ...: Մուխալիֆին շախսընա, ի-

չինէ, վազեֆէսինէ, աիւնսինէ, սիւսիւնսինէ հիւճմ վէ հազարէթ պաշլար: Մուսալիֆին հազըրը, կէշմիշի վէ կէլէճէյինտէ գուսուրլար ա-րաշըպ՝ օնու տէվ այնէսի իլէ պէօյիւտիւր: Պիր տէֆա տէօնիւպ պազմազ քի քէնտինտէ նէ գա-տար չամուրլար վար տըր:

Էճնէպիւէր պիզի նանքէօրլիւք վէ ախլազ-սըզլըզ իլէ իթհամ էտիյօրլար, բիճա էտէրիմ պիր տէֆա եազըն թարիւիմիզէ, միլլի վէ քի-լիսէ թէշքիլաթլարմըզա, մաթպուաթմըզա պազընըզ, պու միլլէթին առաջնորդլարը, միւ-տիրլէրի, ազլի վէ ախլազի գլաղուզլարը, վա-իզլէրի, խօճալարը արասընտա էն առի հազա-րէթլէրէ էն քիրլի հիւճմլէրէ աիւշար օլմայան քիմ վար տըր:

Օրմանեան սօգազլարտա սիւրիւքլէնիպ եիւզիւնէ թիւքիւրիւտիւ: Սանասարեանըն սը-գահանդէսինէ չակիրտլէրի կիթմէտիւէր, միւ-լէթէ 2½ միլիօնըզ պիր սէրվէթ թէրք էտէն Մեղզոնեան եափըմատըզ թէարրուզ գալտը՝ մը: Ունճեան, Պալիօգեան, Թավչանճեանլար պիր գուրչոնա եէմ օլտուլար:

Մըսըրտան կէլէն սէսլէրէ պազընըզ, 36 սէ-նէտէն պէրրու միլլէթին աինի, ախլազի վէ ֆիքրի թէքեամիւլիւնէ չալըմըզ օլան թորգոմ Եպիսկոպոս կիպի Հայ եկեղեցիին շէրէֆի օ-լան փաք պիր գաթ մատնիշ իմիշ, խաին իմիշ, պիր փարթի թարաֆընտան ալանէն իլան օլու-նույօր, չիւնքի պիր գաշ քիմսէնին եա պիր փարթիին եօլընա կիթմէյէն եօլտա պուլուճ-մուշ:

Միլլէթի իրշատ էտէճէք օլան մաթպուաթ պու կիւն էն մուրտար թէարրուզլար իչիւն գուլ լանըլըյօր: Շայէտ պիր թազըմ շախլարըն եա պիր գաշ Ֆէրտին պու մէքըուհ վէ միտէ պու-լանտըրըն մէսլէքինէ մէվճուտ օլան մաթ-պուաթ ալէթ օլմազ իտէ հէման պիր բէսալէ եա չըջարեալան հազըր տըր, հէր թարաֆա սա-ղըլըյօր: Գալէմլէր գէհիրլի օզլար կիպի գալպ-լէրի եարալամազա, իսմլէր լէքէլէմէյէ վէ փաք շէօհրէթլէրի չամուրլարա դարգ էթմէյէ զուլ-լանըլըյօր: Սթանպուլտան Մըսըրա, Եունանիւ-թանտան Տիթրօյթա վէ Գալիֆօրնիայա գա-տար պու մէզմուճ մէսլէք տէվամ էտիյօր:

Արամըզտաքի մուսալէֆէթին ալտըզը էն չիրքին շէլ պու հալլէրի էճնէպիւէրէ աքս էթ-տիթմէք մէսլէքսի օլմուշ տըր: Քեաշքի գու-սուրլարմըզ պիզիմ արամըզտա գալա իտի,

քեաշքի քիրլի փաշալարալարմըզը պիզ երգա-յա իտիք վէ պաշալարա կէօթէլմէյէ իտիք: Մա էթթէէսիւֆ պու հաֆթա Տիթրօյթտան կէ-լէն պիր սէս պիզի փէք մէյուս վէ միւքէտտէր էլլէմիշ տիր: Տիթրօյթ Հայ Աւետարանական քիլիսէտէ օլան պիր մէսլէք պիր վազըթտան պէրրու քիլիսէ տաիրէսինտէն չըգարըլպ չօ-պան վէ քիլիսէ հիյէթի ալէյհիւն անլաշըլըր ան լաշըմազ իթհամաթ իլէ տօլու պիր բէսալէ հալիւտէ ալէմէ Փաշ էտիլտիլ քեաֆի տէյիւ իմիշ կիպի պիր տէ Ամէրիգա մահքէմէսինէ կէօ թիւրիւլմիւշ տիր քի պու հալլէրիմիզ Ամէ-րիգալըլարա տա թէշհիր օլուսուճ:

Էսասը մէսլէք հազընտա ֆիքրիմիզի չիմ-տիլիք պէյան էթմէք իսթէմէյիլ, լաքին քիլիսէ թէշքիլաթընտա օլան վազալարը պէօյլէճէ թէշհիր էթմէք վէ սօնրատա մահքէմէլէրէ կէօ-թիւրմէք քիլիսէ վէ միլլի շէրէֆիմիզ իլէ միւ-թէնասըզ օլմատըղըն իտտաա էտէրիլ: Պու-նու եափանլար քէնտի շէրէֆլէրի իլէ նասըլ իս-թէրլէրտէ օյնասըլար, լաքին պիր միլլէթին պիր քիլիսէնին չամուսը իլէ պէօյլէճէ օյնամազ պիլդէ եափըլաճազ էն չիրքին վէ միտէ պու-լանտըրըն պիր հարաքէթ տիր: Պու գատար մէքթէպլէրտէ թալիմ ալտըղըն իլան էտէն պիր քիմսէ պիրապտան չիրքէթ ի պէշէր արա-սընտա իշ կէօրմէք վէ հէր քէսին հուզուզընը միւտաֆաա էթմէք իչիւն հազըրլանըր իքէն՝ մէնասըզ օլտուլու միլլէթին վէ քիլիսէնին շէ-րիֆինէ տահա զայյուր օլտա՝ օ մէքթէպլէրտէն զիյատէ քէնտինէ եարալըզ վէրիլ իտի: Եաղըզ քի էն ճիտտի տօսթլարընը վէ Փամիլեա ազա-լարընըն պիլէ նասիհաթընը տինլէմէմիշ տիր:

Հէր թարաֆտան պու սարի իլլէթ հիւքմիւ-նիւ իճրա էտիյօր: Պիր առաջնորդ, վաիզ, միւ-տիր եա միւրշիտ պիր թազըմըն եա պիր գաշ Ֆէրտին իչինէ կէլմէյէն պիր հարաքէթտէ պու-լուսուլմու, քէնտիսի, օնուճ հէմէֆքեալարը, իտարէսի ալթընտա օլան մէճլիւլէր, ճիւլմէսի մասնիշ, դաւաճան, եալանը վէ թապիլէրի աճմազ եա օնուճ քէօլկէսի տիրլէր: Պու հալէ պիր տէ ճիւնէթ գարըլըր իտէ, վայ օ ճէմիլէթին հալինէ: Իմտի քիմ պու միլլէթէ պիր միւտիր եա միւրշիտ մէվէրի ալմազա ճէսարէթ էտէր:

Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

ՃԻՆՍ Ի ԻՆՍԱՆ ՆԷ ԳԱՏԱՐ ԷՍՔԻ ՏԻՐ

Բ.

Իսթիմալ էթաիյիմիզ Գիթապ և Մուգատ-
աէսին քէնարլարընտա Պիշըփ Բփիէմին հիսա-
պընճա գօնուլան թարիխէր (իւլլէթ է ալէ-
մին թարիխի թ. Մ. 4004է, կիպի.) եախօտ Եէ-
հուտիլէրին բուպնամէսինսէ վէրիլէն 5687 սէ-
նէսի, — իլմճէ անճազ թարիխի ի ինսանըն գըսա
պիր միւտտէթի աէնիլէպիլիւր: Պիպիմ կիւնիւ-
միւլդտէն 6700 սէնէ էվվէլ մէտէնիլէթ էսէրլէ-
րի իպրազ էյլէյէն Մըսըր տիյարը՝ օլ հալա
վաալը օլմազ իշիւն պիւա շիւպսէ պիր գաշ պին
սէնէ էվվէլ չալլըմայա պաշլամըլ օլմալը տըր:
Տէմիրին իսթիմալ օլունմասը 6-7 պին սէնէ էվ-
վէլտէն պաշլայօր: Անտէն էվվէլ ուզուն պիր
միւտտէթ պապըր վէ գալայտան մախլութ օ-
լան վերինճ ալէթլէր վէ սիւաշլար միւսթամէլ
իտի: Տահա էվվէլ իսէ չազմազ թաշընտան պալ
թալար վէ օզ ուճլարը եափըլըր իտի: Պու թաշ
միւտտէթի տախի թէքրար իքիլէ թազսիմ օլու-
նույօր: — Գատիմ թաշ տէհրի, գապա հօնմա
թաշ ալէթլէր իլէ, վէ եէնի թաշ տէհրի, կիւ-
ղէլ փէրթահաշմըլ թաշ ալէթլէր իլէ:

Շունու տախի իթիրաֆա մէճպուրըզ քի՝
մէտէնիլէթ էսէրլէրի հէր տիյարտա աշնի սու-
րէթսէ վէ աշնի սիւրաթլա թէրազըլ էթմիլ տէ
յիլ տիր: Մըսըրտան սօնրա Եոննանիսթան, ան-
տէն սօնրա Բօմա, անտէն սօնրա Ալմանիա, Ֆը-
րանսա վէ Ինկիլթէրա մէտէնիլէթ քէսպ էթ-
միլլէր: Ամէրիգանըն վէ պահրը Մուհրիթ ի Գէ-
պիրին քէշֆ օլունտուղու զէման՝ պազը եապա-
նի միլլէթլէր հալա թաշ ալէթլէր՝ գուլլանը-
յօրլար իտի:

Էվրօփանըն վէ Շիմալի Ամէրիգանըն շիմա-
լի սէմթլէրի պաւզ տէհրի թապիր օլունան
միւտտէթ գարֆընտա պիր գաշ պին գատէմ գա-
լընըզտա պուզ իլէ գափլանմըլ իտիլէր: Իշպու
պուզ թապաղաաը, նէհր կիպի, էնկին մահալ-
լարա տօղրու հարաքէթ էտէր վէ ալթընտաքի
գալալարը աշընտըրըր վէ փէրտահալար իտի:
Պուզ նէհրլէրինին թաշընտըլ թաշլարտան վէ
ախէր էսէրլէրտէն ալթմէր անլէրին խարիթա-
սընը չըղապիլիյօրլար: Պունլարըն էսէրլէրի ա-
րասընտա վէ ալթընտա ինսան էլի իլէ եափըլ-
մըլ ալէթլէր վէ ինսան քէմիքլէրի պուլունմուշ
տըր: Պուզ նէհրլէրինին թարիխի պիլինսէ՝ օլ

էսէրլէրին սահիպի օլան ինսանըն թարիխի տա-
լի եազընէն հիսապ օլունապիլիւր: Հալ պու քի
մուհարրէր թարիլլէր հէնուզ պիւա իշթիպահ
վէ իթիրազ տէյիլ տիր: Մէսէլա՝ Սարկօնըն թա-
րիխինի ալթմին պիրիսի թ. Մ. 3800է, պուլու-
յօր, ախէր պիրի իսէ թ. Մ. 2500է, հիսապ է-
տիյօր: Ֆիրուն Մէնէսին ճիւլունունու պիրի
թ. Մ. 4777է., տիկէրի իսէ թ. Մ. 5500է. հի-
սապ էտիյօր: Արթըզ հիսապա մըգեսա թու-
թուլաճազ նօգթալարը գալէթլէ միւլէվվէլ օ-
լան իլմ ի արզ թարիլլէրինէ նէ՝ տէյէլիմ: Պի-
րիսի քիւրէ ի արզըն գարա վէ սուլա թէֆրիզ
օլունմասը միւտտէթինի 96 միլիօն սէնէ էվվէլ
գօյօր, տիկէրի 36 միլիօն: Պիրիսի պուզ միւտ-
տէթլինին իսթամընը 8000 սէնէ էվվէլտէն պու-
լույօր, տիկէրի իսէ 30,000 սէնէ: Շու հալտէ մէ
սէլէ թախմինէ գալըյօր վէ գաննը գալիպ օլա-
րազ տէյէպիլիլիլ քի՝ ինսան ինսան օլալը, եա-
նի՝ սահիպ ի նութզ վէ հիւնէր պիր հալտէ մէվ
ճուտիլէթինտէն պէրու աղալլի 15-20 պին սէ-
նէ, պէլքի հաթթա 30 պին սէնէ միւրուր էթմիլ
տիր:

Պուզ միւտտէթի քէշֆիյաթը ճինս ի ինսա-
նըն նէ՝ րէտէն պաշլայարազ տիւնեայա եալըլ-
տըլընա տաիր տախի պազը տէրէճէ մանթըզի
նէթիճէլէրէ եօլ աշմըլ տըր: Ասիանըն չիմալի
տալլարը տախի պուզ իլէ գափըլ իտի: Պուզ-
լար էրիմէյէ պաշլատըլընտա՝ ճէսիմ նէհրլէր
հէր թարաֆա ազմագտա պուլունտու: Շիմտի
էօլ կիպի օլան Շապ տէնիլի ճիւլարլարը միւն-
պիթ օվալար իտիլէր էտէն պաղչէսի իսթիմա-
լէն օրատա իտի: Սուլարըն զանիմէթինէ պիր
ալամէթ տախի շունտա կէօրիւնիւյօր քի՝ շիմ-
տի սաթհը տէրեատան 80 գատէմ գատար էն-
կին օլան Շապ տէնիլի պիր թարաֆտան Արալ
կէօլիւ, տիկէր թարաֆտան Գարա Տէնիլ իլէ
մէրպուլ իտի: Պուզլար չէքիլտի, նէհրլէր գու-
րուտու, ինսան հիճրէթ էթմէյէ մէճպուր օլ-
տու: Պէօյլէճէ Էվրօփա վէ Ամէրիգա պէնի պէ-
լէրէ մէսքէն օլմայա պաշլատը:

Մուհարրէր թարիլլէ եախօտ իլմ ի արզա
միւրաճաաթ էթմէյէրէք՝ ճինս ի ինսանըն փէք
էսքի իտիլինի պիզգաթ ինսան քէնտիսի իսպաթ
էթմէքտէ տիր: Մըսըրըն տէօրթ պին սէնէլիք
էհրամլարընտա պուլունան րէսմէլէ՝ օլ զէման
Պէյազ, Զինճի վէ Մօնիօլ Փարգլարը մալիւմ
Խաթինի րէնկլէրիլէ կէօսթէրիյօրլար: Իլմ՝

պէն ի պէշէրին պիր ճինս իտիյինի դապուռ է-
տիյօր . իմտի աճէպա գա՞ջ պին սէնէ էվվէլ
Փրազլը բէնկտէ գալմլար գուհուրա պաշլամըշ
Քէզա՝ պու կիւն տիւնհատա 800 անա լի-
սանլար վէ 3000 շիւպէլէրի թէֆրիզ օլունույօր :
Ճինս ի ինսան պիր իսէ՝ իւք լիսան տախի պիր
իտի : Ինսան տիւնհատա հէր ճիհէթէ եալըլուրդ
ճա՝ լիսանլար թէֆրիզ օլունտու , լաքին աճէ-
պա նէ՞ գատար ուզուն պիր միւտտէթ գարֆըն
տա : Բօմա տէվլէթինին լէսմի լիսանը օլան Լա-
թինճէտէն 2500 սէնէ գարֆընտա ,— պաշգա եէր
լի լիսանլար իլէ գարըշարազ ,— Իթալիա , Սպա
նիա , Ֆրանսա , Բուսանիա լիսանլարը մէյտա-
նա կէլտի : Լաքին Լաթինճէտէն էվվէլ Եունան-
ճա , Էրմէնիճէ , Ֆարիսի վէ պիր թագըմ պաշ-
գա լիսանլար Հինտիսթանըն գատիմ Սանսըրի-
թինտէն ալըլմըշլար : Պապէլ , Մըսըր վէ Չին
իսէ պինլէրճէ սէնէլէր էվվէլ եէքտիկէրինտէն
քիւլլիյէն Փարզլը լիսանլարա մալիք օլմուշլար
իտի : Հէլէ Աֆրիզանըն , Պահր ը Մուհիթ ի Քէ-
պիր ատալարըն վէ Ամէրիզանըն գատիմ գալմ
լարընըն եիւզլէրճէ Փարզլը լիսանլարընա նէ՞
տէյլիմ :

Վէլհասըլ մէսէլէյի հէր հանկը նօզթա ի
նազարտան թէֆթիշ էտէճէք օլուր իսէք՝ Փարզ
էթմէզ , նէթիճէ այնի տիր . ինսան ճինսի ալէլ
ուսուսմ գանն օլունան պէշ ալթը պին սէնէլիք
մախլուզ տէյիլ . անըն տիւնհայը իսքեան էյլէ-
մէսի չօզ պինլէրճէ սէնէլէր մէսէլէսի տիր :

Յ . Յ . ՄԱՆԻՍԱՃԵԱՆ

Գ Ը Յ Ա Մ

Նէ քաղիպ տիր շու պահար , Էգհարըյա փիւր
խուրքէմ ,
Քէէնն քէննէք տիրուպա սաատէթլէ միւքէր-
րէմ :

Հէր պահարտա պիր գըյամ , պու մէ՞ գարիպ
թէնէտտիւտ ,

Գըյամէթլէ գաիմ տիր պու քեախնաք նա մաե-
տուտ :

Հէր գէվալտան պիր նէմա գուհր էտիյօր մուք-
լագա ,

Մէմաքտան տըր հէր հայաք , սանսա պուսու
սափսաքա ,

Թէղայյիւրտէն միւնէգգէի պիր մէսլէֆ ի քա-

պիաք

Քիթապլարտա միւպէրիէն պու ուլուլվի հա-
գիգաք :

Աթֆ ք նագար էյլէ սէն քեախնաք մաւալա ,
Ֆանի քօխուս պիր հիւսնլէ գախիք օլմուշ մու-
հալա :

Շէտախտի շիթաւտան խապնաֆ օլան նէպաքաք
թախք էլ արգին գապրընտան ախգ էտիյօր նէվ
հայաք :

Փէնչէ ի գախը քապիաք մէմաքր գապլ է-
տիյօր ,

Վէ իաուէ հայաքըն նէքեանընա էտիյօր ,
Հէր հայաքըն մէնշար գէվալտա տըր միւքէր-
թէմ

Ջէվսլ իլէ գըյամըն արասը պէս պիր գաւտէմ :

Պու իւմիւմի գանուսա պէն միւսքէսնա օլա-
մամ ,

Սըֆաքըմլա իլախի մէվթտէն մաղուպ օլա-
մամ ,

Գայալմէթին իւմիւտի նէշէ վէրիք պէշէրէ .

Պէն անիգ գուլ ինանտըմ Էգ ման ու տիլ մախ-
շէրէ :

* * *

Ե՛յ Էրմէնի միլլէթիմ , աֆաքտիտէ սէվլիւ-
լիւմ ,

Սէնին տէ վար գըյամըն գապրը գուլմտան միւ-
էլլիմ :

Ատլ ու հագգա կիւվէն սէն իմա՞յ Էք լէյլ ու մի-
հար ,

Նիհար կէլիք պատ էլ լլէյլ ֆիւթիւր Էքմէ սէն
գինհար :

ՀԱՅԿԱԼԶ

Սքանալ

ՄԻԻԹԵՆԵՎՎԻ

ՇՈՒԷՏ ՎԷ ՍՕՍԻԱԼԻՍԹԼԻԳ

Շուէտ հէր նէ գատար պիր փատիշահ իլէ
խարէ օլունան մէմլէքէթ իսէ տէ Սօսիալիսթ-
լիյին էն զիյաուէ թաթաղիք վէ իճրա օլունտու-
ղու պիր հէր տիր : Օրատա գըալ վար վէ Պօլշէ-
վիզլիյին էսէրի հօգ տըր : Գապինէ մուհաֆա-
ղաքիարըղա մէյալ տըր , Էինէ տէ մէմլէքէթ
ուճ տէրէճէ Սօսիալիզմ խաարէսի ալթընտա

տըր: Օրատա պիր շահա տողար տողմազ միւ-
լէթին մալի կիպի օլուր: Չօճուզլարըն մուհա-
ֆազարը իշինն հէր շէհրտէ պիր հիյէթ վար
վէ օնունն հէր պիր իհթիյաճընա պազարլար:
Մէթթէպլէր 21 հաշընա գատար հիւքիւմէթ քի-
սէսինէ տիր վէ հէր ատէմ մէճճանէն իսթէտիյի
գատար թալիմ ալըր: Օրատա օգուճազ պիրմէ-
յէն հօզ տըր: Շմէնտըֆէրլէրին 10տա 9ը հիւ-
քիւմէթ մալի տիր: Սօզազ թրամվալլարը տա-
խի հիւքիւմէթին տիր: Թէլլիքաֆ, թէլլէֆօն
տախի հիւքիւմէթ թարաֆընտան իշլէտիլիր:
Սթօզօլմ նիսպէթէն էն չօզ թէլլէֆօնը օլան
շէհր տիր: Էսասէն տախի Լօնտրատան սօնրա
էն չօզ թէլլէֆօնը օլան եէր տիր: Բօմատա 12,500
թէլլէֆօն վար, Սթօքօլմտա իսէ 134 պին տիր:
Իշկի վէ իլաճ տախի հիւքիւմէթ գօնթրօլը ալ-
թընտա, խասթախանէլէր պիլէ հիւքիւմէթին
տիր վէ մէճճանէն տիր: Շուէտ տէմիր մատէնի
մէմլէքէթի տիր: Օրտա պիր տաղ վար քի սա-
տէ տէմիր տիր: Պու մատէնլէր գուճափանիա մա
լի իսէլէրտէ էն պէօյիւք սէհմ հիւքիւմէթին
տիր վէ իսթէտիյի վազըթ պազիսինի տէ ալ-
մազա հազըր վար տըր:

Էհալիտէն պիրի խասթա օլուր իսէ հիւքիւ-
մէթ մասրաֆընը վէրիր վէ չօզ տէֆա տա սի-
կուրթասընը վէրիր: 67 հաշընտան սօնրա իշ-
տէն շէքիլիր վէ հիւքիւմէթ օնուն թէպայիշիւ
նիւ վէրիր: Գազայա գարշը էհալի սիկուրթալը
տըր: Իշսիլլէրէ տախի մաաշ վէրիր, շիմտի
հարըմ միլիօն իշսիլլ ատէմ վար տըր: Էվլէրին՝
քիրալարընը հիւքիւմէթ թալին էտէր, քիմսէ
իսթէտիյի քիրալը ալաճազ: Ղաղէթալար տա-
խի հիւքիւմէթ նէգարէթի ալթընտա տըր: Ամէ-
լէ հաֆթատա 48 սաաթ իշլէր վէ էօլտիւլլին-
տէ հիւքիւմէթ տէֆն էտէր:

Պու կիպի իտարէնին տախի մահդուրը օլ-
տըրը անլաշըլըյօր: Չիւնքի պուլնտա էհալի թէն
պէլ օլմազ վէ գալղուսուզ օլմազ թէհլիքէսի
վար տըր: Շուէտտէ պուլ գանուլար գօնուլ-
տըգտան սօնրա պանգայա փարա արթըրանլա-
ըն սալըսը էքսիլմիշ տիր: Պուլնտան մատա
վէրկիլէր տախի արթմըշ տըր: Վէրկի արթ-
տըգճա հայաթ փահալըլանըյօր: Պուլնլարտան
անլաշըլըյօր քի ուճ տէրէճէ Սօսիալիսթիւք
հախօտ Պօլշէվիքիւք ֆաթիլէլի տէյիլ տիր:

ԱԹԻՆԱՏԱ ԷՐՄԷՆԻ ՎԷՐԷՄԼԻԼԷՐ

Կէշէն կիւն՝ Տէրկուրթի նամ էրմէնի մու-
հաճիր քէմփինտէ օթուրան վէ իշլէյէն պիր
հէմշիրէ, հալընըզ օ քէմփտէ ալթմըշ սէքիլ վէ-
րէմլի խասթալար օլտըրընը զիքը էտիյօր իտի:
Պու տահա մալիւմ օլան խասթալար տըր: Վէ-
րէմտէն թուրքուլմուշ օլուպ տա սէօյլէմէյէն-
լէր տէ ազ տէյիլ տիր: Պիր գաշ կիւն սօնրա
Տօգթօր Մարտին իլէ գօնուշույօր իտիք: Տօգ-
թօր Մարտին պուրատա էրմէնիլէրէ չօզ իւրզ-
մէթ էթմիշ տիր: Շիշ պիր խասթալը րէտտ էթ-
մէմիշ, վէ էլինտէն կէշէն հարտըմ տա էթմիշ
տիր: Տօգթօր Մարտին՝ օ կիւն եանընա ուզազ
պիր շէհրտէն պիր էրմէնի սանաաթքեար կէյ-
տիլինի, մուլայէնէտէ վէրէմլի օլտըրը թէպէյ-
յիւն էթտիլինի, վէ էյի թաամ վէ իսթիրահա-
թա միւհթաճ իտիլինի զիքը էյլէտի: Լաքին նէ
հափըլապիլէր:

Պէօյլէ հալլէր փէք չօզ տըր: Եազըզ քի պու
կիւնէ գատար պու խասթալար իշինն Եունանիս
թանտա պիր թէրթիպ հայա հափըլաճատը:
Խասթալար՝ էվլէրինտէ պիր օտատա չօլուզ չօ-
ճուզ պիր արատա հաթմազտա, վէ պէօյլէճէ
հէմ քէնտիլէր իլլէթէ գուրպան կիթմէքտէ,
հէմ տէ պաշգալարա պուլաշտըրմազ թէհլիքէ-
սինտէ տիրլէր:

Պէյրուրթ ճիվարընտա կէօրտիւլիւմիւզ Մա-
մէլթէյն վէրէմլիլէր խասթախանէսի՝ պու
պապտէ պիղէ պէօյիւք պիր նուլմունէ օլտու:
Ճէպէլին թէմիլ հալալը պիր քէօշէսինտէ, կիւ
գէլ վէ սատէ պիր տաիրէտէ, գըրգտան ֆազլա
խասթալար կիւղէլ թէտալի կէօրմէքտէ իտի-
լէր: Իտարէսի փէք ազլը վէ իշինի պիլէն պաշ
պիր նըրս էլինտէ օլուպ, թանթանասըզ վէ էն
իտարէլի Եօլտա օ խասթալար՝ թէմիլ հալա,
թէմիլ սու, վէ թէմիլ թաամ իլէ իսթիրահաթ
կէօնէնմէքտէ իտիլէր: Տօլրուսը օ խասթախա-
նէյի իտարէ էտէն հէյէթ վէ խուսուսա վեր. Ե.
Հատիտեան ճիտտէն թէպրիքէ շայան տըրլար:

Օրալը կէօրտիւլիւմիւզտէ խաթըրմըզա
պու կէլտի քի նիշիւն Եունանիսթան իշինն պէօյ
լէ պիր թէրթիպ օլաճասըն: Խասթալարա իանէ
վէրմէք էյի, ֆազաթ օնլարըն ասըլ իհթիյաճը՝
պուլուլնտուզլարը մուհիթտէն ալըրմազ, վէ
էյի պիր եէրտէ հաշմազ տըր: Ազ պիր մէպ-
լաղ իլէ պէօյլէ պիր խասթախանէ մէյտանա
կէթիրիլէպիլէր: Տր. Մարտին թէճրիպէսի վէ

իւմիյէ տէլալէթ էթմէյէ արգուքէ տիր: Աճէպա՞ պէօյլէ պիր մազսէտի պաշլամազ իչին խուսուսի փարա վէրմէք իսթէյէն տօսթլար պուլունմազ մը: Պիր սատէ եէր պուլունուպ լազըմ օլան մէֆրուշաթ թէտարիք էտիտիքտէն սօնրա, եարտըմ էտէնէր էքսիք օլմազ: Էն մուհիմ իհթիյաճ՝ պիր սատէ պինա վէ մէֆրուշաթ իչին իճապ էտէն մէպլազ տըր: Եազըզ, պու պիշարէլէր, պու կէնճ եաշընտա իլլէ: Թէ միւպթէլա օլանլար, ֆամիլեա պաշը օլան երկիթլէր, պու ֆէլաքէթտէն գուրթուլսունլար:

ԼՈՒԹՅԻ ԼԵՒՈՆԵԱՆ

Աքիմա

ՏԻԹՐՈՅԹԸՆ ՀԱՅ ԺՈՂՈՎԱԿԱՆ ՔԻՐԻՍՏԻ ՀԱՊԵՐԿԱԹ

Տիթրոյթըն Հայ ժողովական քրիստէսի հապերկաթ նամընա վէ ատալէթ աշգընա ալանէն իրան էտէր քի պիր վաթթտան պէրու քրիստէնին հասէտ իլէ տօլմուշ իւշ ազալարը վէ անլէրին իքի ըէֆիլէրի Ծիածան նամ պիր վարազիարէյի իւճրէթ իլէ թութմուշ օլուպ քրիստէնին ֆէտաքեար վէ զայրէթլի չօպանը օլան վեր. Ե. Խ. Ուշտունինին իթիպարընա տօգունմազ իւզրէ անտէ պիւսպիլիսին պի էսաս, եալան վէ տիւզմէ սէօլլէր վէ մուճիպ ի ար օլան իֆթիրալար նէշը էթմէքտէ տիրլէր:

Ճիւմլէյէ մալիւմ պիր հապերկաթ տըր քի էու իւշ սէնէ զարֆընտա չօպանըն միւսմիր իտարէսի սայէսինտէ քրիստէ նէմա պուլմուշ վէ սայըճա տա արթմըշ տըր:

Պիր սէնէ էվլէլ սաթուն ալընմըշ օլան կիւզէլ պիր քրիստէ պինասը, վէ չօպան էվլի վէ աճա միւթթասըլ օլան արաղի՝ չօպան իլէ քրիստէնին միւթթգապիլ օլան մուհապպէթլի ալազասընա վէ սապիթ վէ ահէնկիլ ֆաալիյէթինէ դավլ վէ պէլիզ պիր իսպաթ տըր: Տիթրոյթըն ումում Հայ էհալիսի վէ Ամէրիկեան ժողովական քրիստէլէրին միութիւնը պունա շահիտ տիրլէր:

Սեպտ. 11 Կիրակիսինտէ քրիստէնին 90 քուէատու պալիզ ազալարընըն էքսէրիյէթի վեր. Ռշտունինին իսթիֆասընը գապուլ էթմէտիրլէր: Պու տախի իւճրէթլէ թուրուլմուշ վարազիարէնին զամիրսիզ վէ հիճապսըզ միւէլլիֆլէրին նահազդ իֆթիրալարընը վէ շայան ը թագ-

պիհ եալանլարընը թէքզիպ վէ ճէրհ էթմէյէ քեաֆի վէ գուվլէթլի պիր պուրհան տըր:

Տիթրոյթըն Հայ ժողով. Քրիստէսի
Թարաֆընտան

Կ. Յ. ՊէՇԿԵՐԻՐԵԱՆ

ՍԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԿԱԹ

Ճէմիյէթ ի Ազվամ ումումի գօնֆէրանսը իէք մուհիմ շէլլէր ալմադտա տըր: Քիւշիւք տէօվլէթլէր պէօյիւքլէրի մուսախէղէ էտիյօրլար քի թէրք ի սիւահ մէսէլէսինի հալլ էթմէյօրլար: Խուսուսա էն պէօյիւք գապահաթը ինկիթէրլայա պուլույօրլար: Լէհիսթան վէքիլի պաշտա օլարազ Շուէտ, Ճէնուպի Ամէրիգա տէօվլէթլէրի Ճէմիյէթին հարպը մէն էթմէք իչին լազըմ օլան գաթի գանունլարը գապուլ վէ իճրա էթմէտիյինէ իթիրազ էտիպ հաքմ ուսուլընըն մէճպուլըր օլմասընը վէ ումում թէսմէն կիւզէլ պիր նութք էյլէտի վէ Պրիան օնա լիհաթըն թահտիտ օլունմասընը թալէպ էտիյօրլար: Պու խուսուստա Ալաման վէքիլի Շթրէզ ճէվապէն քէնտինէ մախսուս պէլիզ վէ կիւզէլ լիսան իլէ ոււլհ վէ ասայիշ լէհինէ սէօլլէր սէօյլէտի: Չէմպըրլէյն ինկիթէրլայը թէպրիյէյէ չալըշըյօր: Պու պապտէ սուլհու մէճպուլըր գըրմազ իչին լալիսլար հազըրլանըյօր: Նանսէն տախի պիր փլան հազըրլամըշ տըր: Էյէր Ճէմիյէթ ի Ազվամ պու ատըմը ալազ տա գաթի պիր նիզամ գապուլ էտէր իսէ տէօվլէթլէրտէն քիմ քի հարպա գալըշըր իսէ օնա ճիւմլէսի խասըմ օլաճազլար տըր: Մէճլիստէ Րումանիա իլէ Մաճարիսթան արասընտա, Րումանիայա վէրիլէն արաղիտէք Մաճար էմլաքը հազընտա շէտիտ միւպահէսէ օլուու վէ ըէիս մէճլիսի թաթիլ էթմէյէ մէճպուլը օլուու:

Ամէրիգա ըէիսի թաթիլտէն ալտէթ էտիպ վօշինկթօնտա իւշ պաշլամըշ տըր: Պու սէնէքի իշլէր արասընտա Ֆիլիփինէ եէնի պիր վալի թայինի, չիֆթճիլէրէ մուսվէնէթ լաիհասը, Միսիսիփի թուղեանը վէ օնուն մէնի չարէլէրի վէ Ֆրանսա իլէ կէօմրիւք թարիֆասը կիպի մէսէլէր վար տըր:— Ամէրիգա միւնթագասընը 3000 միլի թէյյարէ իլէ կէչմէ իչին պէօյիւք պիր միւսապագա պաշլամըշ վէ 25 թէյյարէ եօլա չըգմըշ տըր: Պու միւսապագատա տախի չիւմտիյէ գատար իքի ատէմ էօլմիւշ տիր:— 1928

ինքն իրապարհը իշխան չիմտիտէն հազարըդ պաշ-
լամը տըր: Տէփոգրաթլար Նիւ Եօրք վալիսի
Ամիրթհի ինքն իրապա գոյաճաղար կէօրիւնիւ-
յօր, Րիփըպլիկանլարըն նամղէտի պէլլի տէյիլ
տիր:— Սեպտ. 21տէ Նիւ Եօրք իլէ Նիւ ձէրզի
արասընտա Հըստըն ըրմաղը իւզէրինտէ պէօ-
յիւք պիր քէօփրիւնիւն իլք թաշը գօնուլմադ
մէրասիմի իճրա օլունմուշ տըր: Պու քէօփրիւ
Նիւ Եօրքըն եօգարը գըմալարընը Նիւ ձէրզի ի-
լէ տօղըռտան պաղլայաճադ տըր վէ չիմտիյէ
գատար ետիւրանլար իշինտէ էն պէօյիւք վէ
մուլթանթան քէօփրիւ օլաճադ տըր:— Սեպտ.
22 կիճէսի Շիգաղիօտա տիւնեանըն իքի պօքսինկ
չէմփիլընլարը արասընտա ինէ եուլմուլ միւ-
սապաղասը իճրա օլունտու: 150 պին քիշի օրա-
տա հազըր իտիլէր վէ սալթ տուխուլիյէ փա-
րասը 2½ միլիօն տօլար օլմուշ տըր: Չէմփի-
լընլըք եինէ թընտէ գալմըշ տըր, չիւնքի թը-
նի Տէմփիսիյէ պիր գաշ եուլմուլ գիյատէ վու-
րապիլմիշ տիր: Թընի պու միւսապաղա իշխան
պիր միլիօն տօլար ալտը, Տէփմսի եարըմ մի-
լիօն ալտը: Օ կէճէ Ամէրիկանըն հէր թարաֆըն
տա միլիօնլար իլէ էհալի ըհաիօ իլէ հէր սանի-
յէ նէ օլտուղունու տինլէյօրլար իտի: Սէյիլըն-
լէր արասընտա պիր չօք Գօնկրէս աղալարը, 6
վալի վէ պաշգա մէշհուր գաթլար վար իտի: Նէ
գատար պահս գօնուլուպ գուլմար օյնանտըր
մալիւմ տէյիլ իսէ տէ 10-15 միլիօն տօլար պիր
թաղըմըն ճէպիւնտէն չըգըպ օլ պիրլէրինքինէ
կէշմիշ տիր:

Ուէսթմիցիսթըր կաղէթին պէյանընա կէօ-
րէ ինկիլթէրրա իլէ Րուսիա արասընտա ալա-
գանըն թէքրար պաշլամասը իշխան միւզաքէրէ
տէվամ էտիյօր իմիշ: Ինկիլթիլէր չալըչըյօրլար
քի պու միւնասիպէթլէ Րուսիանըն Ձար պէմա-
նընտան դալան պօրճլարընը թահսիլ էթսինլէր:
Ինկիլթի կիլիփի փօլիսլէր Ասիա թարաֆընտա
Հինտիսթանտա, Պուրմատա, Թիպէթտէ, Մէր-
քէգի Չին թարաֆընտա պէօյիւք մըգտարտա
Րուս փօրփաղանտ թէշքիլաթը պուլմուլլար
տըր: Պունլար պուտտա մէզհէպինի Պօլէշվիլ-
լիք իլէ թէֆսիլէր էտիպ՝ պէօյիւք պիր իթթիֆադ
հազըրլայօրլար իմիշ: Մօսկովատա պիր պուտ-
տայական Գօնֆէրանս ագտ օլունմուշ: Պու սէ-
պէպտէն Հինտիսթանըն չէմալի գըսմը գափա-
տըլմըշ:— Րուսլարըն Լօնտրատա սըրգաթ էյ-
լէտիլէրի էվրադ Ինկիլթէրրանըն Հինտիսթան
միւտաֆաասընա աիտ ասքէրի փլան իմիշ:

Ֆրանսա հիւքիւմէթի Ամէրիկատան կէլէն
էմթաայա գարչը դայէթ եիւքսէք կէմըրիւք գօ-
յարադ պիր եէնի թարիֆա ետիմըշ իտի: Պաղը
մալլէր 100տէ 100 կէմըրիւյէ թապի տիրլէր:
Ամէրիկա պունա գարչը փօթէսթօ էյլէտի,
չիւնքի Ամէրիկա թիճարէթինէ պէօյիւք գիյան
վէրիյօր իտի: Ֆրանսըղլար պու պապտէ միւ-
ղաքէրէյէ կիրմէյէ րաղի օլուպ թէքիֆ էյլէ-
տիլէր քի իքի թարաֆ մուգապէլէ էյլէսինլէր,
եանի Ամէրիկա Ֆրանսըղ մաթալարընա նէ
կէմըրիւք ալըր իսէ քէնտիլէրի տէ այնի թարի-
ֆայը գապուլ էթսինլէր: Վօշինկիթօն ըհտտ էյ-
լէտի: Ամէրիկատա հէր մէմլէքէթ իշխան այնի
կէմըրիւք ճարի տիր, պիրի աղ պիրի չօք տէյիլ
տիր վէ կէմըրիւյիւ թէպտիլ էթմէք Գօնկրէսին
իշի տիր: Ֆրանսըղլար իսէ Ալամանլարա գար-
չը էն միւսապաղէլի միլլէթ թարիֆասը գապուլ
էթտիլէր, Ամէրիկա տախի պէօյլէ իսթէյօր:
Մէսլէ միւզաքէրէտէ տիր: Ֆրանսըղ հիւքիւ-
մէթի հարպ էսնասընտա Նիւ Եօրքտա պաղը
միւլքէր սաթուն ալմըչլար իմիշ քի սօնրա օն-
լարը գիյան իլէ սաթմըչլար, ֆաղաթ 400 պին
տօլար էմլաք վէրիլիս թօփլանմըշ տըր: Ֆը-
րանսըղլար Ամէրիկանըն Ֆրանսատա ալտըրը
էմլաքտան վէրկի ալմամըչլար, Փուէնդարէ
չիմտի ֆարիգտէ պուլունան Նիւ Եօրք պէլէ-
տիյէ ըհսինտէն պու վէրկիլինի լաղվընը թալէպ
էյլէտի: Մր. Ուօքըր օնու Վօշինկիթօն հիւքիւ-
մէթիլտէն ալաճաղընը վատ էթմիշ տիր: Ֆը-
րանսըղ զաղէթալարը Րուս սէֆիրինին եօլլա-
նըլմասընը թալէպ էյլէտիլէր իսէ տէ հիւքիւ-
մէթ գալմասընա գարար վէրիպ մէսլէյի գա-
փաթմըշ իսէ տէ Րուսլար Ֆրանսա իլէ պիթա-
րաֆլըք ահտնամէսի ետիմադ իսթէյօր: Ֆը-
րանսըղլար պօրճ մէսլէսինի իլէրի սիւրիւյօր-
լար:— Ամէրիկատան Ֆրանսայա 20 պին ասքէ-
րի լէքէօնլար պաշլարընտա ձէն. Փէրչինկ օլա-
րադ կիթտիլէր վէ օրատա պէօյիւք ասքէրի գիյ
նէթլէր իճրա օլունույօր: Պունլար հարպտա
Ֆրանսայա եօլլանըլմըշ օլան օրտուլարըն միւ-
մէսսիլլէրի տիրլէր: Ֆրանսըղ էհալիսի հէր եէր
տէ պունլարը ալքըչլատը վէ հիշ պիր ֆէնա նիւ
մայիլ օլմամըշ տըր: Րէմի քիւշատտա Փու-
էնդարէ վէ ձէն. Փէրչինկ հէրարէթիլ նուլթ-
լար էտիպ մուհարէպէյի թաղպիհ էթմիշլէր
տիր: Պու միւնասիպէթլէ Վէրտէօնտէ տիւլ-
միւլ օլան 400 պին Ֆրանսըղ ասքէրիլէրի գիւ-
րինէ դայէթ կիւզէլ վէ տիւնեատա էն պէօյիւք

զիբրիյէթ գալէսի քիւշատ էտիւմիշ տիր: Օրատա ձէն. փէթէն միւէսսիւր պիր նութգ էտիպ պու մէզարլարը պիւլէ պէլլիսիզ օլան գահրիմանլարըն կէօքսլէրի Ֆրանսանըն գափուլարընը տէմիր գալա կիպի գափայըպ տիւշմէնի կէչիրմէմիշ տիր տէմիշ տիր: Ամէրիգալըլար փարիզին ճատտէլէրինտէ պիր կէչիտ եափըպ հէր թարաֆտան ալգըլանմըլար տըր: Փօշ վէ ֓էր շինկ նութգլար իրատ էյլէմիշլէր, մէշհուր հարպ մէյտանընա զիյարէթէ կիտիւմիշ տիր: Սօմ Շաթօ թիէրրի վէ սաիր հարպ սիփէրլէր իսթիհքեամլար մէյտանը օլան եէրլէր պու կիւն պէլլիսիզ օլմուշ վէ շէն շէհրլէր, քէօյլէր, պաղշէլէր իլէ տօլմուշ տըր: Փուէնգարէ տախի Ամէրիգալըլարըն սօն պէօյիւք հիւճմիւ եափտըլարը Պէլլօ օրմանլարը թարաֆընա կիտիպ օրատա պիր նութգ իրատ էյլէմիշ վէ Ամէրիգա ասքէրլէրինն շէճաաթընը մէտհ էյլէմիշ տիր: «Պէօյլէ գան իլէ Լօդրուլմուշ օլան տօսթլուգ մուլադգաթ օլամագ, տախի օլամագ տըր» տէմիշ տիր: Լէգէօնտան պիր հիլէթ Գըլէմանսօյը զիյարէթ էտէճէք տիր:

Ալաւանիատա Թանէնպէրկոտ Մագուրեան կէօլլէրի հարպընըն զալէպէսի զիբրինէ եափըլան սանէմին քիւշատընը Հինտէնպուրկ իճրա էյլէտի: Քէնտիսի պու հարպըն գօմանտանը իտի վէ պիր նութգ էտիպ պիզ հասէտ, թամա եա եէր գապթը իչիւն տէյիլ վաթանը մուհաֆա գա իչիւն գըլըճը շէքտիք: Ալամանիա պու հարպ իչիւն մէսուլ տէյիլ տիր» տէմիշ տիր: Սապըգ Ալաման իմփէրաթօրը պիր մուխապէրէտէ տէմիշ տիր քի «1937տէ ախէր պիր ճիհան հարպը օլամագ վէ փէք տէհշէթլի օլամագ տըր: Ձէմիյէթ ի Ագվամ եալանըն աթա պինէն չօճուգլարա պէնդէր: Պու թէտարիլէր, պու ովկիանօս իւզէրինտէն ուշմագլար ճիւմլէսի հարպա թէտարիք տիր: Պէն թէքրար գուվվէթէ կէչէր իսէմ սուլհ նասըլ թէչէմին օլունուր էօյրէտիլ իտիմ:»

Տէյիլ մէյիլն Լազտըլընա կէօրէ Բուսլար զայրէթ իլէ մուհարէպէ հազըրըլը կէօրիւյօրլար իմիշ: Պուսուսա քիմիավի զաղլար վէ թէյյարէլէր իշի չօգ իլէրի կիտիյօր իմիշ: Թէյյարէ մէքէզլէրի պիր չօգ եէրլէրտէ թէչքիլ օլունմուշ վէ 3000 թանէ օրտու թէյյարէսի եափըլամագ իմիշ: Թէյյարէ շիրքէթի աղալարընըն սալըսը 3 միլիօն իմիշ: Սթալին թէքրարէն պիր նութգ էտիպ հարպըն եազըն օլտուղունու

իլան էտիյօր: Բուսիանըն պիր չօգ եէրլէրինտէ մանօլրա իչիւն սէֆէրպէրլիք իլան օլունույօր: Սթանպօլտա տախի Պօլշէվիգ գօգուլարը կէլմէյէ պաշլամըշ օլուպ, Թիւրք զազէթալարը Բուսլար պիզիմ տախիլի իշիմիգէ գարըշմասընլար տէյու եազըլօրլար:

Ճէմիլէթ ի Ագվամ Եունանիսթանա 45 միլիօն տօլար իսթիգրազ վէրմէյէ գարար վէրմիշ տիր: Պունուն պիր իւչիւնճիւսիւ Եունանիսթան տաքի մուհաճիլլէր իչիւն սարֆ օլամագ վէ պա գիսի Եունան պիւտճէսինէ հասը օլամագ: Եունանլար թէչէմինաթ իչիւն պիր թազըմ վարիտաթլար կէօսթէրմիշլէր տիր: Եունան իշիլի հալա գարըշըգ հալտէ տիր հիւքիւմէթ գըալիլէթճիլլէրին վէ ճիւմհիւրիլէթ թարաֆտարըլարա սարանտան չապալամագտա տըր: Վէնէգէլօսը թէքրարէն սիյասէթ իչիւն շէքմէյէ չալըշլօրլար լաքին ըէտտ էտիյօր:

Եունանիսթանա Հաճի Սամի վէ արգատալարը օլան տէօրթ Ձէրքէզլէր գալըգ իլէ Գուշ ատասընտան Անատօլույա կիրիպ կէօյա փսիան չըգարմագ վէ Սթանպօլ զազէթալարընըն տէտիլինէ կէօրէ Քէմալ փաշանըն պինտիլի թրէյնի հալալա ուշուրմագ թէչէպպիւս էյլէմիշլէր, լաքին ասքէրլէր վէ քէօյլիլէր իլէ չարիլըշմագ էսնասընտա Հաճի Սամի վէ պիր արգատալը վուրուլմուշ վէ իքիսի թուլուլմուշ, Սթանպօլա կէթիլիլմիշ տիր: Պունլար 150 քիշինին իչինտէն իմիշլէր վէ կէօյա պէօյիւք պիր թէչքիլաթըն թէչէպպիւսիլ իմիշ: Այնի գէմանտա Սթանպօլտա Պէյ օլունտա պիր էվտէ 4 էչգըլա պասըլմըշ վէ թապանճա իլէ հարպ էտիլիպ պիր գօմիսէր վէ պիր փօլիս վուրուլմուշ, էչգիյատան իքիսի վուրուլուպ իքիսի սալ թուլթուլմուշ տըր: Էչգիյալարտան իքիսի Հայ պիրի Թիւրք իմիշլէր: Սթանպօլտա պիր պօմպա վազաասը հազըրլանըյօր իմիշ. Քէմալ փաշա իսէ Պէյ Օղլու սօգաղլարընտա սէրպէսթ կէզիպ իքինճի սընըֆ թրամվալտա օթուրույօր իմիշ:— Իմթիյազը պիր իթալիանա վէրիլիպ աշըլմըշ օլան Եըլտըզ գազինօսը վէ գումարիանէ գափատըլմըշ տըր: Պու գազինօ օլարթ իլէ աշըլմըշ քի օրտա Թիւրք թէպաալարը գուլմար օյնամալամագլար իմիշ, հալ պու քի փարա սարֆ էտէնլէրին 100տէ 80ի Թիւրք իմիշլէր:— Թիւրքիայա 12 եէնի Ամէրիգալը միսիօնէրլէր կիտիյօրլար, պունլարտան պիրի Այնթապա կիտիպ զըրաաթ էօյրէտէճէք, պագի

լէր Սթանպօլա վէ Իզմիրէ կիտէճէքլէր:--
Սթանպօլտա Իսկիւտար եանկընընտան սօնրա
քէրէսթէճիլէրտէ տախի պիր եանղըն օլմուշ,
350 խանէ եանմըշ, պիր միլիօն զիյան վար ի-
միշ: Իզտամ զագէթասը շարգի վիւայէթլէրին
հալինի փէք փէրուշան նագլ էտիյօր: Պու սէնէ
մահսուլ օլմամըշ վէ սըղըր խասթալըղը վար
իմ շ աճլըգ վէ գըթլըգ թէհտիտ էտիյօր իմիշ:
-- Ամէրիգանըն Թիւրքիա սէֆիրի Մր. Կրիւ
Սթանպօլա եէթիշմիշ վէ Ամէրիգալըլար թարա-
ֆընտան մէսէրիթլէր գարշըլանմըշ տըր: Սէ-
ֆիր էնգարէյէ կիտիպ խարիճիյէ նագըրընա ի-
թիմատնամէլէրինի թագտիմ էտէճէք իմիշ:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Ամէրիգանըն հիճրէթ գօմիթէսի լէխի Նիւ
Եօրքտա պիր պէյանաթտա պուլունմուշ տըր:
Շէօյլէ քի Գօնկրէսէ պիր լախա վէրիլէճէք վէ
պագը թէպտիլաթլար թէքլիֆ էտիլէճէք տիր:
Թէպտիլաթ շունլար տըր: Ամէրիգայա նիպամի
սուրէթտէ կիրմիշ օլանլարըն սիթիզըն օլսուն
օլմասըն գարըլարը վէ 21 եաշընա գատար չօ-
ճուզլարը գօթասըլ կիրէպիլէճէքլէր: Պու թա-
պիր պիր գարընըն գօճասընը տախի շամիլ տիր:
Պունտան մատա Ամէրիգատա պուլունան էվ-
լաուլար քէնտի փէտէր վէ վալիտէլէրինի տախի
կէթիրէպիլէճէքլէր տիր: Պու գանուն կէչէն
սէնէտէն պէրուլ սէօյլէնիլիյօր վէ գապուլ օ-
լաճաղընա իւմիտ վար տըր:-- Պուլղարիսթան-
տա Բուսճուգտա Ս. Գուլյումճեան աիլէսի Հայ
եկեղեցիյէ 1 միլիօն 200 պին լէվա գըյմէթին-
տէ պիր պինա հէտիյէ էթմիշլէր տիր: Մէշհուր
բօման եազան Մայքէլ Արլէն պու Ֆամիլեատան
տըր, քի քէնտիսի կէչէն սէնէ Բուսճուգ մէք-
թէպինէ 70 պին լէվա վէրմիշ տիր: Եունախս-
թատա սողան մուհաճիր էվլաուլարը Եունան
թէպասսը սալըլաճագլար իմիշ:-- Պաղտաու վէ
Մուսուլ արասընտա պագը արաղի իւզէրինտէ
15,000 Հայ գաղթական եէրլէշտիրիլէճէք իմիշ:
-- Բօտօստա Իթալիա մէքթէպինտէ էմինեան
իսմինտէ պիր Հայ չօճուգ զիրիճի չըգմըշ: Ա-
տանըն վալիսի անը թէպրիք իլէ կէօքսիւնտէն
ալթուն պիր մէտալիօն ասմըշ վէ Իթալիայա
պիր տարէլթիսունա Էօլլամաղա վատ էթմիշ վէ
1000 լիրէթ պիր չէք վէրմիշ տիր:-- Սիւրիա-
տա Զահլէ Հայ Աւետարանական Քիլիսէյէ

Պատ. Յակոբ Շնորհօքեան չօպան մագամընտա
տալէթ էտիլմիշ տիր: Միւսաիլէյհ Պէյրութ-
տաքի իլմի իլահի մէքթէպինտէն Յունիս 29տա
մէզուլն օլմուշ վէ Միւսթիւն թարաֆընտան ի-
ճագէթնամէ ալմըշ տըր: Զահլէտէքի Հայ Ա-
ւետարանականլար 35 աիլէ գատար օլուպ՝ եազ
թաթիլինտէ ճէմաթ 300 գատար օլույօր: Մէք
թէպլէրինտէ 85 թալէպէ վէ 4 մուսլիմ պու-
լունույօր: Մէքթէպլէրէ մէսարիֆլէրի 180 լի-
րա օլուպ պունըն 20սինի Բարեգործական իա-
նէ էտիյօր:-- Վեր. Կարապետ Սթամպօլլեան
թաթիլ իչիւն Գըպըլսըն Թրօօտօս նամ տաղը-
նա կիրմիշ օլուպ, եազընտա Եունանիսթանա
ալտէթ էտէճէք տիր:-- Մաէթ թէէսսիլֆ ի-
լիթտիլիմիզէ կէօրէ Տիթրօյթտա Պրն. Մանա-
սէ Լիպարեան վէ պիր գաշ րէֆիլէրի Հայ
Աւետ. քիլիսէյի վէ անըն չօպանը Վեր. Ռշտու-
նիլի պիր վազթտան պէրուլ իսթիճար էթտիք-
լէրի պիր վարագփարէ իլէ Փասլ վէ զէմմ էթ-
տիքտէն սօնրա պու քէրէ տէ 75,000 վէ 10,000
տուլար թագմինաթ թալէպ էթմէք իւզրէ հիւ-
քիւմէթէ թէչէքքի էյլէմիշլէր տիր:-- Իրազ
Գրալը Ֆէյսալ Օզսստօս 4տէ Գըպըլստա Նի-
գօսիւայը զիյարէթ էյլէմիշ վէ հիւքիւմէթ թա-
րաֆընտան րէսմէն գապուլ օլունմուշ տըր: Պու
էսնատա միւշարիլէյհ էրմէնիլէրէ տօղրու
հիւսն ի թէվէճճիւհ կէօսթէրմիշ տիր:-- Սիւ-
րիատա Սուր իլէ Սալտա արասընտա պիր մա-
հալա 150 էրմէնի աիլէլէր իսքեան էտիլմիշ ի-
տի: Եազընտա օրատան ալընան պիր խապէրէ
կէօրէ օրասը մալարիալը օլտղընտան սալքի
ճիւմլէսի խասթա օլմուշ տըրլար:

ԱՐԱՆԸԼԵՅՈՐ

Ան սալ Մարաշլը Տիկին Ալթուն Դանիէլ-
եան օղլարը Դանիէլ վէ Աբրահամ Դանիէլեան
հազընտա մալիւմաթ ալմագ իսթէր: Պունլար
Կէօքսիւնտէն Զէյթունա, օրատան տա Տէրսիմէ
Փիրար էթմիշլէր իտի: Բահնիւմայա պիլտիրիլ
մէսի արզու օլունուր:

Կիւրիւնիւ Տօգթօր Պատուելի Աւետարան
գըղը Վարդանուշ շիմտի Այնթապտա պուլու-
նույօր, զէվճի Յովհաննէս Պօշնապեանըն վէ
պիրատէրի Մեսրոպըն էտրէսլէրինի պիլմէք
իսթէր: Այնթապտա Ամէրիգալըլարա եա Բահ-
նիւմայա պիլտիրիլմէսի:

Գայսէրիյէլի Վահան վէ Ճիւլան Պէյլէրեա-
նըն քէզա Թաղէոս Փաշալեանըն էտրէսլէրինի

պիլէնլէրին եւ Րահնումայա եւ աթիտէքի էտ-
րէսէ պիլտիրմէլէրի արզու օլունուր —

Mr. Krikor Goganian

Calle Evaristo Valle No. 72,

La Paz, Bolivia

Ասէն Գոյսէրէլի օլունու հարպը ումումի-
յէ տէյին Տէնէք Մատէնտէ մուգիմ պազըրճը
Մարտիրոս էֆէնտի Պազգալեան (Փամիլեանը-
նըն իսմի Հրիփսիմէ) դըզը՝ Նէվրիկ, քիւչիւք
պիրատէրի Յակոբը (քի հարպը ումումիտէ աս-
քէրէ կիտիպ, հիւ պիր խապէր ալընմամըշ տըր)
արայօր: էօլմիւշ՝ եւ սաղ օլտըզընը պիլէնլէր
լութֆէն աթիտէքի ատրէսէ պիլտիրմէլէրի ար-
զու օլունուր:

Hovhannes Baghdoian (Attar)

Rue Sekket el Djedjed No. 45

Aleppo, Syria

ՐԱՀՆՈՒՄԱ

Րահնումա իշխն շիմտիքի թէրթիպիմիզ
եանի հալընըզ թապիյէ վէ փօսթա մէսարիֆի-
նի սայարազ սէնէվի 2½ տօլար ապօնէ պէտէ-
լի ալմազ, անճազ պիր սէնէ իշխն օլունու, 1928-
ին Մայիս ալընտա պիթէճէք տիր: Անտէն սօն-
րա Րահնումանըն նէ թէրթիպ իւզրէ նէշը էտի-
լէպիլէճէյինի շիմտիտէն քէստիրէմէտիյիմիզ
իշխն ապօնէլէրիմիպտէն 1928 Մայիստէն իլէ-
րի իշխն փարա ալմազ խթէմէյօրըզ: Պիտա-
էն ալէյճ Հոկտեմբեր իլքինտէն սօնրա ապօնէ
հազըլաճազ օլանլար 1½ տօլար թէտիյէ էթմէք
լէ կէլէն սէնէնին Մայիս ալընտաէք Րահնումա
ալապիլէճէլէր տիր:

Յ. Գ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGE-
MENT, CIRCULATION, ETC. OF RAHNUMA
Published Weekly, New York, N. Y.
Oct. 1, 1927

State of New York. County of New York.

Before me, a Notary Public in and for the State and
county aforesaid, personally appeared H. K. Krikorian,
who, having been duly sworn according to law, deposes
and says that he is the Editor of the Rahnuma and that
the following is, to the best of his knowledge and
belief, a true statement of the ownership, management
etc., of the aforesaid publication for the date shown in
the above caption, required by the Act of August 24,
1912, embodied in section 411, Postal Laws and Regula-
tions, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher,
editor, managing editor, and business managers are:

Publisher: H. K. Krikorian, 180 Lexington Ave., New
York, N. Y.

Editors: H. K. Krikorian and A. S. Nakashian, 180
Lexington Ave., New York, N. Y.

Managing Editor: H. K. Krikorian, 180 Lexington Ave.
New York, N. Y.

Business Manager: H. K. Krikorian, 180 Lexington Ave.
New York, N. Y.

2. That the owner is: H. K. Krikorian, 180 Lexing-
ton Avenue, New York, N. Y.

3. That the known bondholders, mortgagees, and
other security holders owning or holding 1 per cent or
more of total amount of bonds, mortgages, or other
securities are: None.

4. That the two paragraphs next above, giving the
names of the owners, stockholders, and security holders,
if any, contain not only the list of stockholders and
security holders as they appear upon the books of the
company but also, in cases where the stockholder or
security holder appears upon the books of the company
as trustee or in any other fiduciary relation, the name
of the person or corporation for whom such trustee is
acting, is given; also that the said two paragraphs con-
tain statements embracing affiant's full knowledge and
belief as to the circumstances and conditions under
which stockholders and security holders who do not
appear upon the books of the company as trustees, hold,
stock and securities in a capacity other than that of
a bona fide owner; and this affiant has no reason to
believe that any other person, association, or corpora-
tion has any interest direct or indirect in the said stock
bonds, or other securities than as so stated by him.

H. K. KRIKORIAN

Sworn to and subscribed before me this 22nd day
of Sept. 1927.

WILLIAM M. CREGAN

Clark's No. 266, Registers No. 8157.

(My commission expires March 30, 1928.)

Մ Ի Ի Ն Տ Ե Ր Ի Ճ Ա Թ

ՊէնՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ —

Իմանըն Փօթար — Ալիազ

Արամբգոտ Կուսակցութիւնլար

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ —

Նէփսի Փափլայան Իւմիտ

ՎԵՐ. ԿԵՅԳԱԼԱՑՃԵԱՆ

Հայաքտա Թէիլիֆէլէր

Հազիգի Հիլմիյէթ

ՄՈՒԽԱՊԷՐԱԹ —

Իլլէրիքիմիզ

ՏՕԳ. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

Ճիմս Ի Իմսան Նէ Գատար Էսֆի Տիր

ՓՐՕՖ. ՄԱՆԻՍԱՑԵԱՆ

Գըլամ

ՀԱՅԱԼՁ

ՄԻԻԹԵՆԵՎՎԻ —

Շուէտ Վէ Սօշէլիզմ

Աթիմատա Էրմէնի Վէրէմիլէր

ՓՐՕՖ. Լ. ԼԵՆՈՆԵԱՆ

Րէսմի Թէֆգիպ

ՄԻՅԱՍԻ ԽԱՊԷՐԼԷՐ —

ԱԶԳԱՑԻՆ ԽԱՊԷՐԼԷՐ —